

RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU
Dobrovičova č. 8, P.O.BOX 155, 810 00 Bratislava

Rozhodnutie č.: RP/26/2017
Správne konanie č.: 898/SKO/2016

Bratislava dňa 25. 4. 2017
Doložka právoplatnosti:

R o z h o d n u t i e

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 898/SKO/2016 FRONTINUS s. r. o.

I.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, ktorý obsahoval vyhranené a výlučne jednostranné názory M. Mazureka k témam týkajúcim sa riešenia rómskej problematiky, väzenského systému, sociálneho systému, dôchodkov, prerozdelenia verejných financií a tiež kritické vyjadrenia ku konaniu vlády, predstaviteľov koalície i opozície, výboru pre ľudské práva, riaditeľa RTVS Václava Miku, generálneho prokurátora Jaromíra Čížnára, Lucie Nicholsonovej a mimovládnych organizácií, konkrétne mimovládnej organizácie *Ludia proti rasizmu*, bez akejkoľvek názorovej oponentúry, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“

II.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, v ktorom došlo v dôsledku stavania príslušníkov rómskeho etnika do kontrastu s majoritou a vyjadrení o ich neprispôsobivosti, sociálnych výhodách, násilí a vandalizme k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, v dôsledku vyjadrení o nebezpečenstve, ktoré predstavuje skupina islamských imigrantov k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe viery a náboženstva a v dôsledku explicitných urážlivých vyjadrení na adresu rómskeho etnika k porušeniu zákazu otvorenou formou znevažovať alebo hanobiť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. **sankciu – pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške **15 000,- €**, slovom pätnásťtisíc eur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložíla.*“

V zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS02617, KS6548.

O d ô v o d n e n i e

V zmysle § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, stanovených § 64 až 67 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom na konanie podľa tohto zákona sa, podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z., vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., s výnimkou ustanovení § 23 v časti neprístupnenia zápisníc o hlasovaní a § 49, § 53, § 54, § 56 až 68 zákona č. 71/1967 Zb.

Rada na svojom zasadnutí dňa 20. 12. 2016 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi FRONTINUS s. r. o. (ďalej len „účastník konania“), vo veci možného porušenia

1. **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politickopublicistických programov,
2. **§ 19 ods. 1 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu zákazu otvorenou alebo skrytou formou

podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe viery a náboženstva, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo po opätovnom neúspešnom doručovaní uložená na pošte dňa 23. 1. 2017. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967, ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel, a teda vychádzajúc z fikcie doručenia sa správne konanie začalo dňa 26. 1. 2017. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 16. 2. 2017 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania zaevidované pod č. 898/SKO/2016-2.

Podkladmi pre toto rozhodnutie sú záznam vysielania programovej služby Rádio FRONTINUS zo dňa 2. 10. 2016, prepis/popis skutkového stavu k správnomu konaniu č. 898/SKO/2016 a vyjadrenie účastníka konania.

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielať je povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Pojmy objektivnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Podľa § 19 zákona č. 308/2000 Z. z.: (1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú

b) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

* * *

Prepis/Popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Debata na telefón

Vysielané dňa: 2. 10. 2016

Čas vysielania: 09:34 – 11:04

Vysielací čas cca:

09:34:18 Debata na telefón (zvučka)

Moderátor: „Pekný deň milí poslucháči, počúvate debatu na telefón, no a samozrejme v rámci dnešnej debaty na telefón máme opäť politického hosta, konkrétne vítam v štúdiu Rádia Frontinus hosta, poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, no a samozrejme je to pán Milan Mazurek zo strany Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko.“

Milan Mazurek: „Zdravím všetkých poslucháčov rádia Frontinus.“

Moderátor: „Tak v podstate pán Mazurek, mal prísť pán Kotleba, len prišli ste za neho vy, to sme ani v podstate nevedeli tu my v rámci rádia Frontinus, takže v podstate prečo pán Kotleba neprišiel?“

Milan Mazurek: „No ja sa chcem ospravedlniť za pána nášho predsedu Mariána Kotlebu, no bohužiaľ mu do toho vliezli nejaké naliehavé pracovné záležitosti a aj keď veľmi chcel, nestihol to.“

Moderátor: „V rámci toho, že vlastne máme dnešný rozhovor s poslancom NR SR, budeme mať samozrejme priestor aj na otázky, vás milí poslucháči, 0948983 studio@frontinus.sk, to sú naše kontakty, na ktoré nám môžete písať, samozrejme budete sa môcť aj dovolať. Ale poďme možno aj tak na začiatok, pán Mazurek, toto je v podstate také vaše prvé ucelenejšie vyjadrovanie v médiách, ak by sme tak mohli povedať, tešíte sa?“

Milan Mazurek: „Tak v podstate necítim nejakú trému alebo niečo podobné, už veľakrát som hovoril aj do televízie, veľakrát vystupujem v parlamente, vystupujem pred mnohými stovkami ľudí, ale stále niečo je po prvýkrát no a teším sa na túto novú skúsenosť.“

Moderátor: „V podstate vy ste dosť zďaleka. Aká bola cesta?“

Milan Mazurek: „No cesta bola fajn, pretože je nedeľa a cesty sú prázdne, akurát na tej diaľnici medzi Popradom a Ružomberkom je tunel Bôrik uzavretý, tak je tam nejaká obchádzka, rovnako bol celý týždeň zavretý tunel Branisko, keď som cestoval do Prešova, takže na tých diaľniciach sa toho veľmi veľa robí, ale v podstate cesta nebola nejaká strašná. Bolo to fajn.“

Moderátor: „Dobre, skúsme sa povenovať tomu, vy ste teda ešte u nás ani v rádiu Frontinus neboli, skúsme povedať našim poslucháčom, že v podstate čomu sa vy v parlamente venujete, pretože máte viacero vystúpení, tie naozaj ako ste spomínali rôzne interpelácie, rôzne vyjadrenia k viacerým témam, ale tak predsa len, akým spôsobom v podstate sa venujete tej parlamentnej práci?“

Milan Mazurek: „No v rámci nášho poslaneckého klubu máme rozdelené také tie pracovné skupiny, že každý podľa svojho zamerania a príslušného výboru sa venuje tým konkrétnym veciam. Ja keďže som členom výboru pre ľudské práva a národnostné menšiny, tak sa venujem otázkam problematiky s cigánskou menšinou na Slovensku, problematiky asociálnych občanov, no ale aj rôzne veci, ktoré sa týkajú problematiky ľudských práv, aktuálnej témy imigračnej krízy, no a ďalej som členom výboru NR SR pre kontrolu činnosti vojenského spravodajstva, kde síce podlieha tento výbor utajeniu a nie je dostupný verejnosti, no ale venujem sa aj tejto veci. Ale predovšetkým prioritná téma v súčasnosti, keďže aj viem našu východnú vetnu vlakových hliadok, tak je tá problematika cigánskeho teroru na východnom Slovensku, no a osobne pochádzam z okresu Kežmarok, kde je zastúpenie cigánskeho etnika, tej asociálnej časti, nie tej slušnej, v podstate v najväčšej miere na celom Slovensku.“

Moderátor: „Tak samozrejme vieme, že sú na východe väčšie problémy možno ako na západe, práve s týmito, s touto časťou vlastne etnika, ale samozrejme teda v rámci teda parlamentnej práce, ako vôbec pozostáva, ako riešite vlastne tieto problémy na pôde parlamentu?“

Milan Mazurek: „No v súčasnosti pripravujeme návrh zákona, ktorý zníži trestnú zodpovednosť na 12 rokov, tak ako je to v mnohých západných štátoch, pretože poznáme tie prípady z východného Slovenska, kedy dospelí Cigáni nahovoria maloletých povedzme do 13 rokov, ktorí nepodliehajú trestnej zodpovednosti, aby páchali rôznu trestnú činnosť, povedzme prepadli nejakú dôchodkyňu, dôchodcu, a tým pádom, že sa tí dospelí môžu vyhovoriť na tých maloletých, tých mladých Cigánov povedzme do 12-, 11-ročných, ktorí už túto trestnú činnosť páchajú, tak je v podstate tento skutok beztrestný. A to je jeden zo zákonov, ktoré pripravujeme.“

Moderátor: „Neposunie sa to iba povedzme o tie tri roky?“

Milan Mazurek: „Posunie sa to, lenže povedzme si rovno, taký 9 – 10-ročný Cigán už má, alebo akýkoľvek 10-ročný chlapec jednoducho z asociálnej rodiny, ktorý je nahováraný na tú trestnú činnosť, má väčšie problémy spáchať ten trestný čin, ako ten 13-ročný, ktorý stále nepodlieha tej trestnej zodpovednosti.“

Moderátor: „Dobre. Ak sa na to pozrieme trošku možno aj z takého iného hľadiska, vieme teda, že vy sa venujete tomuto problému, ale skúsme možno aj, teda venujete sa národnostným menšinám, to

znamená v rámci tých národnostných menšín, tie problémy, ktoré tam sú, toto je jedna rovina, tá trestná rovina, ale ak by sme sa mali na tie ďalšie roviny pozrieť, povedzme ohľadom vzdelávania, ohľadom povedzme podpory pri bývaní, a tak ďalej, že čo tam máte, aké kroky, alebo aké nejaké návrhy v tomto smere dávate?“

Milan Mazurek: „Tak pre riešenie problému s celou touto komunitou týchto asociálov hlavne na východnom, ale aj vo veľkých častiach stredného Slovenska, je potrebné hlavne zreformovať sociálny systém. Zreformovať sociálny systém, na to potrebujete mať kompetentné ministerstvo v rukách a potrebujete mať v parlamente väčšinu na to, alebo nájsť vôľu väčšiny poslancov národnej rady na to, aby ste túto zmenu mohli presadiť. Ako vidíme, väčšina poslancov národnej rady otvorene hlása to, že za naše návrhy hlasovať nebude, že naše nápady nepodporia, teda púšťať sa do tejto reformy je v súčasnosti pre nás prakticky nemožné. Každopádne je tiež potrebné zreformovať väzenský a trestný systém, pretože tie trestné sadzby sú za a) nízke a za b) ten väzenský systém jednoducho neprevychováva tých ľudí, pretože mám osobné skúsenosti, áno, pochádzam z obce, kde je tá miera asociálneho cigánskeho etnika naozaj zastúpená vo veľkej miere a tí asociáli, ktorí sa vracajú z väzenia, sú častokrát ešte horší, než predtým, keď do toho väzenia išli, a my potrebujeme zmeniť väzenský systém tak, aby prevychovával tých ľudí, nie aby vychovával ešte lepších a skúsenejších kriminálnikov a aby vo väzení nadobudli len nové zručnosti a skúsenosti, ktoré môžu neskôr použiť zase na páchanie tej trestnej činnosti. No a ako ste vraveli, ten školský systém, je takisto potrebný zreformovať, a pri tejto téme sa zastavím, pretože práve vo výbore pre ľudské práva, keď sa preberalo programové vyhlásenie vlády, prišla pani ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská a predstavila svoj nápad, ktorý konkrétne znamenal to, že dnešná veľká časť mladých, asociálnych Cigánov, ktorí chodia do takzvaných špeciálnych škôl, týkalo sa to priamo Cigánov, pretože to bolo v rámci časti riešenia problémov s takzvaným rómskym etnikom, a teda tí Cigáni, ktorí chodia dnes do osobitných škôl, by mali, aspoň väčšia časť z nich, možno polovica, možno väčšia časť, neviem presne, aké percentuálne sadzby tam majú nastavené, mala chodiť do škôl s deťmi z normálnych slušných rodín. A ja to poviem zo svojich osobných skúseností, je to už dávno, čo som bol na základnej škole, ale pamätám si to ako dnes, keď sme nastúpili do piateho ročníka, a v triede bolo viac Cigánov, ktorí mali byť ôsmaci, deviataci a jednoducho prepadávali, prechádzali, ale stále to boli tí Cigáni, ktorí prešli zápisom do normálnej školy, zatiaľ čo osobitná škola bola naproti cez ulicu, a keď sa tam otvorili tie dvere, u nás v Spišskej Belej je tá osobitná škola asi z 95 % tvorená týmto etnikom, keď sa tam otvorili dvere, vyleteli, bolo to jednoducho ako keby sme boli v zoolologickej záhrade, a oni, pani Nicholsonová, ktorá jedna je zo spoluautorkyň tohto návrhu, aj s pani Žitňanskou, majú takýto bláznivý nápad, týchto ľudí, týchto mladých asociálov, jednoducho ľudí, ktorí neprešli zápisom do bežnej školy, to znamená, sú klasifikovaní ako mentálne retardovaní, dávať do škôl s normálnymi slušnými ľuďmi. A pre nás to neznamená nič iné, než že chcú trestať slušných ľudí tak, že ich deti budú chodiť do školy s týmito ľuďmi len preto, že sú slušní, že sa rozhodli žiť normálnym usporiadaným životom, pracovať a vytvárať tomuto štátu hodnoty.“

Moderátor: „Dobre. Ak sa ešte pozrieme na to trošku inak, v podstate sú rôzne granty aj z Európskej únie, ktoré má možnosť Slovensko využiť a nie je to málo peňazí, naozaj sú to milióny a milióny eur, dokonca stovky miliónov eur, ktorými sa môžu riešiť, ktorými sa môže riešiť problematika rómskej otázky, no ale v rámci tohto smeru sa ešte vlastne v parlamente ani teda vo vláde nič nepohlo. Ak vieme že do roku 2020 musíme tie financie vyčerpať, takže už keby sme teraz len začali, tak už je v podstate neskoro, takže akým spôsobom to bude, lebo vieme, že v minulosti sa využili tie peniaze z Európskej únie na to, aby vlastne tieto sociálne slabšie časti populácie boli, že ich učili tancovať, že ich učili spievať a podobne, neriešili sa žiadne povedzme vysporiadavanie pozemkov pod osadami, neriešilo sa vlastne nič podobné, aj keď na to peniaze z Európskej únie sú.“

Milan Mazurek: „No keď hovoríme o týchto európskych fondoch, tak práve pri tomto sa môžeme zastaviť, pretože jedna z najbláznivejších častok, aké Robert Fico za svoju kariéru dokázal vytvoriť, budem čerpať z knihy profesora Surmánka z Prešovskej univerzity, ktorý je môj asistent a jasne sa tam uvádza, že Robert Fico schválil na roky 2013 až rok 2020 nejaký akčný plán rozvoja rómskej komunity. A na tento plán bolo použitých 300 miliónov eur, opakujem 300 miliónov eur z eurofondov, ale aj čiastka, nejakých 10 alebo 20 % je zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Z toho 150 miliónov eur sa použije iba na domy pre ľudí z týchto cigánskych komunít, z cigánskych osád. To znamená ľudí, ktorí nikdy pre náš národ, pre náš štátny rozpočet, pre našu kultúru neurobili nič, práve naopak, rozhodli sa žiť týmto asociálnym spôsobom života a vyciavajú náš sociálny systém, tak týmto

ľuďom vláda daruje 150 miliónov eur iba na ich bývanie. Predstavme si, keby sa tieto prostriedky použili na stavbu bytov pre mladé rodiny, aby sa použili na tvorbu pracovných miest pre mladé rodiny. Na východnom Slovensku hlavne, kde sú tie hladové doliny, ale aj na strednom Slovensku, aby sme mohli ten národ trochu rozhybať, našu ekonomiku, nie, my to investujeme do ľudí, ktorí nám v budúcnosti neprinesú nič. Ale aj z týchto peňazí, musíme si povedať na rovinu, sa väčšina maximálne tak rozkradne, a ku tým konkrétnym Cigánom, na ktorých to bolo mierené, sa nedostane možno len malá čiastka z toho celého balíčku. Problémom sú tieto mimovládne organizácie, ktoré sa venujú tomuto problému. Väčšina z nich sídli v Bratislave a o skutočnej povahe cigánskeho problému nemá absolútne nijaký pojem, netuší ani len čo sa tam deje. No a na takéto projekty, ktoré ste spomínali, učenie tancovania, narábania s počítačmi v cigánskych osadách, deti, ktoré si nevedia umyť ruky, ktoré v živote nevideli splachovací záchod, oni učia narábať s počítačom, a zoberú na to 20 – 25 tisíc eur. Že tie finančné prostriedky tam sú. Do tejto komunity idú obrovské finančné prostriedky. Lenže sa na nich stále nabaľuje určitá skupina mimovládnych organizácií, financovaných častokrát aj zo zahraničia, ktorí nemajú žiadny záujem na tom, aby sa tento problém vyriešil. Pretože neustála tvorba nových a nových problémov pre nich znamená čerpanie nových a nových grantov. To znamená keby sa ten problém vyriešil, oni by už nemohli ďalej na týchto ľuďoch čerpať peniaze.“

Moderátor: „Dobre, a akým spôsobom by ste to riešili teda vy? Ak by ste mali povedzme, venujete sa práve tomuto v parlamente, ste členom výboru pre ľudské práva a národnostné menšiny, čiže v podstate mali by ste mať možno aj taký svoj plán alebo niečo také, že čo by ste vedeli predniesť, ak by ste teda tieto finančné prostriedky z európskej únie povedzme, naozaj, ak mám dobré informácie, tak to je až nejakých 380 miliónov euro, takže, ak by ste mali takéto finančné prostriedky, akým spôsobom by ste ich využili práve na ten rozvoj, na to vzdelanie tých národnostných menšín, na nejaké to zakomponovanie medzi normálnych bežných ľudí?“

Milan Mazurek: „Tak ak nás história niečo naučila, tak je to to, že nalievať neustále stovky miliónov eur do jednej komunity, dávať im všetko zadarmo, nikdy nič nevyrieši. My musíme vytvoriť pracovné programy ako bol v Banskej Bystrici program, ktorý spustil náš predseda našej strany, Marián Kotleba, nazýval sa ten program krompáče a lopaty, a financoval sa z ušetrených peňazí v banskobystrickom kraji. Podarilo sa tam zamestnať pokiaľ viem 90 ľudí, neviem to číslo presne a možno polovica z nich, alebo tretina boli práve Cigáni, dlhodobo nezamestnaní Cigáni, ktorí pracovali, hoci za minimálnu mzdu, ale pracovali. Neboli to len dávky, bola to normálna reálna práca. A títo ľudia si tú prácu vážili. Odpracovali ju svedomito, vždy ráno boli nastúpení, pracovali na oprave ciest, namiesto predražených častokrát zahraničných firiem, na ktorých sa nabalia rôzni ministri, keď im dávajú zákazky stavby diaľnic, ciest a tak ďalej, pracovali títo ľudia na údržbe ciest v banskobystrickom kraji a prácu si vážili a mala na nich úžasný výchovný charakter. A čo viem dobre, keď im tento výchovný program skončil po nejakom trištvrte roku, keď skončila tá sezóna, kedy sa na tej ceste reálne dalo pracovať, tak títo ľudia boli smutní, že túto prácu stratili, že o ňu prišli. Ale čo je najhoršie, tak vláda, namiesto toho aby tento program podporila, keď videla tú snahu banskobystrického župana robiť niečo s touto problematikou, to znamená aj s komunitou asociálnych Cigánov, ale všetkých ďalších dlhodobo nezamestnaných v banskobystrickom kraji, tak miesto toho, aby ho podporila, prijala zákon, ktorým zamedzila v podstate fungovanie celej tejto činnosti a banskobystrický kraj tak bol odstrihnutý. To znamená, my nepotrebujeme nalievať 300 miliónov eur za nejakých 7 – 8 rokov do jednej komunity, stavať im v cigánskych osadách ihriská, ktoré rozbijú, škôlky ktoré rozbijú, nepotrebujeme ich učiť narábať s počítačom, tancovať, potrebujeme im dať prácu. A celá tá koncepcia stojí na tom, že ľudia, ktorí sa v súčasnosti venujú prerozdeleniu tých prostriedkov a ich využitiu, nemajú s týmto problémom absolútne nijaký reálny kontakt. Ak by ste sa dnes porozprávali s nejakým bežným radovým občanom v Kežmarku, povedal by vám úplne iný názor než nejaký človek z nejakej mimovládky Ľudia proti rasizmu alebo podobní, a práve tam je ten problém. To znamená, my nemôžeme investovať 300 miliónov eur tak, že to dáme určitej skupine ľudí všetko zadarmo, pretože si to nikdy nebudú vážiť, nikdy ak im nedáme prácu, sa nezmení ich myslenie. Pretože ak niekto bude dostávať všetko zadarmo, stále, je živý a nebude musieť robiť nič, tak nemôžeme od neho očakávať, že sa prispôsobí nášmu systému, nášmu spôsobu života, našej kultúre. A až keď týmto ľuďom dáme prácu, čo za 300 miliónov eur vieme vytvoriť tak obrovské množstvo pracovných miest, len bohužiaľ ako vravím, tieto peniaze boli použité absolútne bezúčelovo, jednoducho no hlúpo. Ak by sme použili tieto prostriedky na tvorbu pracovných miest pre týchto ľudí, tak by sa ten problém posunul o milióny kroky ďalej. A len takýmto spôsobom, tou reformou sociálneho

systemu, tak, že zadarmo nebudú dostávať nič a z plodenia detí si nebudú môcť robiť biznis, a plus že týmto ľuďom ponúkame ako alternatívu prácu namiesto dávok, vtedy môžeme tento problém vyriešiť.“

Moderátor: „Dobre. Máme priestor aj na poslucháčske otázky. 0903398983 studio@frontinus.sk, tam milí poslucháči môžete písať svoje SMS správy a e-maily na dnešného hosta, dnešným hosťom debaty na telefón je Milan Mazurek, poslanec NR SR za stranu Kotleba Ľudová strana – Naše Slovensko no a samozrejme bude priestor po desiatej hodine aj na to, aby ste sa dovolali priamo na našu telefonickú linku 041 76 333 33, ale ešte máme predsa len nejaký čas na to, aby sme mohli si prejsť nejaké tie základné veci aj s pánom poslancom, takže pán poslanec, v rámci vašich vystúpení v parlamente malo jedno veľký úspech a to boli konkrétne vyjadrenia ohľadom podpory mladých rodín. No a v podstate v rámci podpory mladých rodín vy by ste to riešili predpokladám tiež úplne inak ako je súčasný stav, ak sa teda pozrieme na to vystúpenie, ktoré ste mali, tak je tam z toho cítiť, že naozaj pohybujete sa v tej komunite mladých ľudí, pretože predsa len tiež ste mladý človek, takže skúste možno aj práve o tomto porozprávať.“

Milan Mazurek: „Tak ja som v tom svojom vystúpení v národnej rade poukázal na to, keďže bola debata o tom, že demografická krivka na Slovensku je naozaj katastrofálna, že slovenský národ vymiera, že sa rodí príliš málo detí, a povedzme o 20 – 30 rokov nebude mať kto robiť, ... dôchodky, ľudia ktorí sú dnes zapojení do pracovného procesu, hovoril som tam o tom, keďže ako hovoríte, mám 22 rokov, som najmladším poslancom, a pohybujem sa v tejto komunite mladých ľudí, tak viem, že mladá rodina je pojem, ktorý dnes už prakticky neexistuje. Niekedy za socializmu, či už moji rodičia, moji starí rodičia, fungovali úplne inak a tá mladá rodina mala určitý význam. Existovala. Ale dnes, vidím to na svojich rovesníkoch, ja nepoznám prakticky nikoho, čo sa týka mojich bývalých spolužiakov zo strednej, základnej školy, všetci majú dnes 22 – 23 rokov, nikto z nich nemá deti. Nikto z nich ani deti neplánuje mať. Možno polovica z nich je už dnes v zahraničí, pracuje tam, robí podradné práce, pretože na Slovensku nemajú absolútne nijakú perspektívu a ako vravím, oni nielen že nemajú deti, ale ani si ich nemôžu dovoliť. Pretože mať na Slovensku dnes dieťa a zabezpečiť mu základný životný štandard, to sa z 330, 340 eurovej mzdy, ako zarábajú bežní zamestnanci na východnom Slovensku v hypermarketoch napríklad, to sa jednoducho utiahnuť nedá. To si každý musí uvedomiť. Ale naopak, demografická krivka je katastrofická, slovenský národ vymiera, no množstvo asociálov, či už sú bieli, čierni, na tom nám nezáleží, množstvo asociálov v týchto osadách na východe a na strednom Slovensku rastie geometrickým radom. Ich počet sa strašne rýchlo zvyšuje. A zatiaľ čo do mladých rodín sa neinvestuje nič, do nich sa investuje stovky miliónov eur absolútne neefektívne, hlúpo a naivne. A jediné, čo z toho máme, že sa papaláša v Bratislave môžu voziť na luxusných autách a bývať niekde v luxusných vilách na Palisádach na hradnom kopci. No a ak my nezmeníme tento prístup, ak si nezačneme vážiť mladých ľudí, ktorí dnes utekajú do zahraničia, ak im nedáme možnosť na Slovensku pracovať, reálne sa uplatniť v tomto pracovnom procese a žiť dôstojný život, to znamená dať im možnosť založiť si tú rodinu, získať to bývanie, ako sme mali v programe, podporiť mladých ľudí bezúčelovými mladomanželskými pôžičkami. Keď sme to navrhovali v národnej rade, tak nám oponovala, niekto z poslancov Slobody a solidarity, že dostupnosť hypotekárnych úverov na Slovensku je teraz úplne super, že načo mladomanželské pôžičky. Tak rozdiel je v tom, že keď si niekto zoberie hypotekárny úver povedzme 60 000 eur a banke vráti 90 000 eur, tak zatiaľ čo by si zobral bezúročnú pôžičku, tak by si zobral 60 000 a vrátil 60 000. A ak tam títo liberáli nevidia rozdiel, tak potom mi ich je ľúto. No ako vravím, musíme mladým ľuďom zabezpečiť bývanie, zabezpečiť im možnosť pracovať reálne za dôstojnú mzdu a potom môžeme hovoriť o rozvíjaní demografickej krivky. V súčasnosti je trend úplne opačný a podporujeme tých, ktorí na náš štát robiť jednoducho nechcú, a tých, ktorí by aj chceli, tých vyháname do zahraničia.“

Moderátor: „Dobre. Spomínali ste ešte v rámci tej podpory mladých rodín aj to, že v podstate asociáli nielen v rámci komunit ale teda národnostných menšín, ale celkovo aj ľudia z majoritnej tej časti, sú naozaj ľudia, ktorí využívajú štát hlavne kvôli tým sociálnym dávkam aj na deti, a podobne, ako materský príspevok, no a predsa len, v tomto teda vidíte najväčší problém. Ale akým spôsobom ho chcete tiež vyriešiť, že v podstate čo by ste znížili štátne príspevky na dieťa, alebo ako?“

Milan Mazurek: „My musíme ten sociálny systém prekopať celý od základov, on je postavený úplne zle. Tam ten systém, že z plodenia detí sa stal biznis, musíme zastaviť. A jeden veľký problém, teraz beží tá kauza zneužívania dievčat v tých resocializačných zariadeniach, všetci to sledujú aktívne, hovorí sa tam o tom, že tam muži zneužívali 13 – 14 ročné dievčatá, ale pozrime sa na problém, ktorý

je na celom Slovensku a absolútne nikto to nerieši. My máme, poviem príklad, keďarská nemocnica, 13 – 14 ročné Cigánky, ktoré jednoducho chodia rodiť pomaly každý rok. V 13-tich, 14-tich, 15-tich, 16-tich, to je niečo nepredstaviteľné. A toto, každý vie, že je to trestný čin sexuálneho zneužívania dieťaťa, nikto to nerieši, nikto nemá záujem to riešiť. Ďalším problémom, ktorý je v týchto cigánskych osadách, je problém, povedzme si to otvorene, incestných vzťahov medzi rodinami, ten je tak vypuklý, že si to ťažko niekto dokáže predstaviť. A povedzme si rovno, keď sa narodí dieťa z takého vzťahu, je prakticky isté, že ho nielenže nezapojíme do pracovného procesu nikdy, ale že nemá ani šancu vyštudovať tú špeciálnu školu, nie ešte normálnu školu, do ktorej ich chcú poslať tieto pani poslankyne a pani ministerka, a práve tam sa musíme začať tomu venovať, ja som si istý, všetci to vieme, že genetickými testami sa dá zistiť, či to dieťa pochádza z normálneho vzťahu, alebo či to bolo spravené medzi súrodencami a my tieto, jednoducho tieto trestné činy, pretože v trestnom zákone je trestný čin pohlavného zneužívania, musíme začať trestať. Ale nikto s tým nič nerobí. A tu nehovoríme o desiatkach prípadov, ani stovkách, ale to sú tisíce a desaťtisíce prípadov, kedy sa tieto veci dejú po celom východe v osade a nikto s tým nerobí vôbec nič a keď my nezačneme, keď polícia, prokuratúra, a všetky justičné orgány, ktoré sú na to určené, nezačnú s týmto problémom niečo robiť, tak nás čaká úplná katastrofa.“

Moderátor: „Dotkli ste sa aj tej kauzy, ktorá bola v resocializačnom zariadení v Galante, a v rámci tohto resocializačného zariadenia v Galante bol, dokonca sa aj priznal ten človek, ktorý spáchal ten trestný čin, je to trestným činom zneužívania sexuálneho, tak aký máte na to názor?“

Milan Mazurek: „Tak keďže som členom výboru pre ľudské práva, práve tento výbor bol mimoriadne zvolaný kvôli tomuto problému, kvôli tomuto zariadeniu a ja musím bohužiaľ smutne skonštatovať, že keď sa štandardní politici pustia do riešenia nejakého problému, tak sa nikdy nevyrieši. Ja som strávil na mimoriadnom zasadnutí výboru, ktorý bol tajný, neverejný, neboli tam médiá, dve hodiny, a my sme konštruktívne k danému prípadu, k danému resocializačnému centru, a bol to prípad nejakej zneužívanej Natálie, nebudem konkretizovať, tak tam sa v podstate na tomto výbore k riešeniu tohto problému neurobilo vôbec nič. 95 % času sa diskutovalo o všetkom možnom, len nie o konkrétnom prípade. Tam treba potrestať vinníkov, potrestať zodpovedných a tých, ktorí jednoducho vykonávali kontrolu v tomto zariadení a neprišli na nič. Pretože tam kontrola bola vykonaná a dopadla pozitívne, všetko bolo v poriadku. Týchto ľudí treba potrestať a až potom sa môže...“

Moderátor: „Výbor sa vôbec nezaoberal tým, že v podstate naozaj ten človek, ktorý je z tohto, ak by sme to teda mohli povedať, pravdepodobne vinný, že sa aj priznal k tomuto trestnému činu?“

Milan Mazurek: „Výbor sa zaoberal, ale asi 5 % času celého diania tohto výboru. 95 % času sa riešili spôsoby edukácie týchto ľudí, riešilo sa, či je dobré posilať deti zo západu na východ drogovo závislé, z východu na západ, riešila sa dĺžka pobytu v takýchto resocializačných zariadeniach, riešilo sa všetko, len nie ten konkrétny prípad.“

Moderátor: „A čo ste vy konkrétne navrhli na tom výbore?“

Milan Mazurek: „Ja som tam práve spomenul to, že keď sa rieši táto vec, tak môžeme sa začať pozerať aj na tie zneužívania maloletých dievčat v cigánskych osadách po celom Slovensku, ale nenašiel som absolútne nijakú podporu u žiadneho z mojich kolegov poslancov. Keďže som tam z našej strany jediný, tak, ako bolo mi to veľmi ľúto, ale každý si môže sám vytvoriť mienku o tých...“

Moderátor: „...že čo vám na to povedali?“

Milan Mazurek: „Nepovedali nič. Nikto sa nevyjadril. Povedal som, prišla otázka, nikto, všetci to odmietli komentovať.“

Moderátor: „Samozrejme, toľko už moje otázky na dnešného hosta. Konkrétne mojím hosťom v debate na telefón bol Milan, ešte teda stále pokračuje, dnešným hosťom je Milan Mazurek zo strany Kotleba, Ľudová strana Naše Slovensko, poslanec NR SR, no a práve na neho môžete mať otázku priamo v éteri rádia Frontinus na telefónnom čísle 0903 398 983, to je číslo SMSkové, studio@frontinus.sk, to je náš mailový kontakt, a takisto už po pesničke sa budete môcť dotelefonovať na číslo 041 76 333 33.“

10:00:40 jingel Frontinus
pieseň

10:04:40 Moderátor opakuje, že hosťom programu je Milan Mazurek a pripomína možnosť zatelefonovať do štúdia a položiť hosťovi otázku.

Poslucháč: „Pozdravujem vášho host'a pána Mazureka a hneď by som zaujal nejaké stanovisko. Pán Mazurek, počúval som vás a súhlasím takmer so všetkým, čo ste povedali. Takto. Chybou bolo veľkou, že ktosi vymyslel, aby sa Cigáni pomenovali nejakým spôsobom, ako? Rómovia?“

Milan Mazurek: „Áno, áno, Rómovia.“

Poslucháč: „To bola veľká chyba, pretože, ja si myslím, že by bolo najlepšie vrátiť pomenovanie Cigán, hrdé pomenovanie Cigán cigánskej komunity, pretože oni na to celé stáročia počúvali a medzi sebou aj počúvajú. No čo sa týka toho, čo s nimi, keď sú starosti a nechcú robiť a tak ďalej, a tak ďalej, a ani nemajú čo, ja si myslím že pán Mazurek, budete mať viac detí, budú z nich slušní ľudia, len ten jeden vám bude robiť starosti. No čo ho zabijete? Nezabijete. Musíte jednoducho nejakým spôsobom to prijať a stále nejakým spôsobom ho napomínať a tak ďalej, a tak ďalej, a budete ho chovať. Cigáni sú naši ľudia, v našej spoločnosti už celé storočia, za to že ich komunisti pokazili, no to bola chyba, no čo sa dá robiť.“

Moderátor: „Dobre. Skúste aj otázku pán Stanislav.“

Poslucháč: „To že medzi Cigánmi sú, incest je na bežnej téme dňa, to sa nedá nič robiť, takí sú, no, chcem sa ešte vás opýtať, a to bude tá otázka, čo hodnotíte a dívali ste sa v televízii, jak sa ten cigánsky pár mladý sobášil? Vás sa pýtam pán Mazurek.“

Milan Mazurek: „Takže môžem reagovať hej?“

Poslucháč: „Moment, moment, no, jak ste sa dívali, tak sa pýtam, kde na také pompézne oslavy nabrali. Jak to? Ved' to sú tiež cigáni, jak to, že majú a druhí nemajú. Ďakujem pekne že ste ma vypočul, budem počúvať.“

Milan Mazurek: „Ďakujem za otázku. Tak nedíval som sa na to, poviem pravdu, pretože televíziu nesledujem, častokrát je mi z nej úplne zle, a mainstreamové médiá, tie mienkotvorné, sú mi absolútne proti srsti. No každopádne počul som o tom, počul som o pompéznej svadbe za nejaké obrovské desaťtisíce eur, ale odkiaľ na to vzali peniaze, to ja neviem, nepoznám tých Cigánov konkrétne, netuším čomu sa venujú, v čom pracujú, no a keď ste hovorili o tom pomenovaní tohto etnika, tak sa mi zdá, že asi to bol rok 2004 keď sa v Nemecku stretli cigánske organizácie z celej Európy a dohodli sa na tom, že oficiálne pomenovanie tohto etnika je Cigán, a nie Róm. Slovo Róm bolo vymyslené niekedy po druhej svetovej vojne a keď som komunikoval s mojimi známymi v Rumunsku, tak ich sa to dosť dotýkalo, pretože oni tvrdili, po anglicky je to Roma people, rómski ľudia, že je to odvodené od slova Rumun a že ich sa to dotýka, pretože oni sú vlastný národ, rumunský a oni nie sú Cigáni, no a čo sa týka toho slova Róm, tak som sa rozprával aj s niekoľkými slušnými, inteligentnými Cigánmi, ktorých mám za osobných priateľov, a mi povedali, že v cigánštine slovo Róm v podstate znamená človek. To znamená ak niekto vás označí za Neróma, vy ste nečlovek, to znamená, to pomenovanie sa dá kľudne považovať za rasistické, a preto slovo Cigán je úplne legálne, normálne, žiadne rasistické, úplne legitímne pomenovanie daného etnika.“

Moderátor: „Dáme priestor na ďalší telefonát, konkrétne teda máme v štúdiu rádia Frontinus ďalšieho host'a, prostredníctvom našej telefonickej linky, dobrý deň, máte otázku?“

Poslucháč: „Dobrý deň, tu poslucháč Radoslav, áno, budem mať otázku a celkom konkrétnu, tiež ohľadom na Cigánov a na hliadky, ale najprv by som chcel poznamku, počul som v televízii, ako vzniklo to pomenovanie Cigán. Nepoviem presné roky presného panovníka, ale niekoľko storočí naspäť cigánsky národ vlastne kočoval, boli ako keby tak prenasledovaní, v nemilosti a jeden panovník im dal milosť a dostali taký nejaký dekrét a názov toho dekrétu bol aciganoae, preto cigán to máme, a tam bolo napísané, že nesmú byť prenasledovaní a robené im zle. Takže takto nejako vzniklo to slovo Cigán, bolo to na kresťanskej televízii som to pozeral. No, chcel by som poznamku, som rád, že v Európe, nielen na Slovensku pomaličky dochádza k zmene myslenia a do parlamentu sa dostávajú strany, ktoré zatiaľ sú nazvané extrémistické, áno, v tomto extrémnom bordeli je treba extrémny poriadok, takže v poriadku, nech to nazve kto ako chce, čo ma zaujíma, je otázka tých hliadok v tých vlakoch. Dozvedel som sa v správach, že chceli alebo uzákonili nejaký zákon, že vo vlaku nesmie byť žiadna iná hliadka, len policajná, a kto tam bude dohliadať na ten poriadok, že je to nejak protiprávne, no jednoznačne, bolo to proti sympatizantom kotlebovcom, ktorí robili tieto hliadky dobrovoľne. Chcem sa opýtať, že v akom stave je ten zákon alebo či už je to prijatý a ak je prijatý, aké protopatrenia vaši sympatizanti prijali. Ďakujem, pekný deň.“

Milan Mazurek: „Ďakujem poslucháčovi za otázku. No tak čo sa týka tých vlakových hliadok, fungujú nepretržite, práve teraz na východnom Slovensku Poprad - Stará Ľubovňa, trasa a hliadka funguje a pozdravujem všetkých našich chlapcov, ktorí to tam teraz vykonávajú, no a viem o tom,

zmenil sa prepravný poriadok. Ten prepravný poriadok sa menil povedzme prvého júla, a do médií sa to dostalo niekedy v polke alebo koncom augusta. O tom že je zakázané propagovať politickú stranu, natáčať si interiéry vlaku, a následne ich používať na propagáciu politickej strany a podobné veci, lenže nás sa tento problém nejakým spôsobom nedotýka. A keď videli, že tento prepravný poriadok nás nemá ako zasiahnuť, pretože my nič protiprávne nerobíme, my sa len vozíme v našich tričkách vo vlaku, tak sa postavila pani ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská a prišla s novelou zákona, ktorá bude platiť pokiaľ viem od 1. januára 2017, kde už je priamo napísané, nie je to len prepravný poriadok, to znamená interný poriadok Železničnej spoločnosti Slovensko, ale je to práve právna norma, ktorá platí na celom území Slovenskej republiky, a hovorí sa tam to isté v podstate, že nemôžeme propagovať politickú stranu a tak ďalej. Lenže odborníci na právo aj právnici, ktorí sa vyjadrovali v tých konkrétnych reportážach, kde túto právnu novelu predstavovali, tak povedali jasne, že voziť sa vo vlaku s tričkom akejkoľvek strany ešte nie je možné považovať za propagáciu, to znamená sami uznali, že ten zákon jednoducho nerieši nič. No ale každopádne občania, všetci slušní ľudia na Slovensku, tí, ktorí cestujú vlakmi a majú s týmito ľuďmi problém, hlavne na východe, si môžu sami utvoriť názor, o čo vláde v skutočnosti ide. To znamená namiesto toho, aby prijali také opatrenia, aby vo vlakoch bolo konečne bezpečno, aby v okolí vlakových staníc, v týchto rizikových komunitách, bol ľudský život normálne fungovať, ľudská spoločnosť, aby tam neboli asociáli v parku, nepili, nedrogovali, nenapádali, neprepadávali slušných ľudí, tak oni namiesto toho idú zakázať naše vlakové hliadky. A ja chcem všetkým týmto ľuďom z prostredia vládnej koalície povedať, že ak chcete zakázať naše vlakové hliadky, tak na to ste stále prikrátky, ale ak ich chcete z našich vlakov dostať von, nie je problém, vyriešte bezpečnosť vo vlakoch, a naše hliadky tam nebudú. “

Nasledovala ďalšia poslucháčska otázka:

Poslucháčka: „Ja vás zdravím obidvoch, ja by som chcela vám dať jednu otázku. Vy ste aj pre ľudské práva, a chcem sa opýtať, že či sa dá niečo robiť, penzie sú tu katastrofálne, zmenil sa systém, ale peniaze sa nezmenili, tie sú furt malé, ale nehnuteľnosti, pozemky, a všetko možné, to išlo stonásobne hore, a penzie, to je žobračenka. Prosím vás pekne, čo sa dá k tomu urobiť. Ako by sa dalo brániť? Furt hovorí, peňazí je dosť, peňazí je dosť a ľudia, penzisti sú tu žobráci. 40 rokov pracujú a sú žobráci. Poprosím vás ešte, preukazovanie peňazí, tu je toľko zločincov, toľko podvodníkov, tých 30 % pre oligarchov, všetko v Bratislave samozrejme, mafiánov, o politikoch, česť výnimkám niektorým, všetko je to jedna mafiánska banda. Nech sa preukazujú peniaze, to sa všetko dá, všetko sa dá vyšetriť, vyzistiť, keď to v iných krajinách vedia urobiť, prečo to nejde u nás, tak vás počúvam a vám fandím. Ďakujem.“

Milan Mazurek: „Ďakujem za podporné slová a za naozaj komplexné zhodnotenie situácie. Rovnako aj za otázku. Čo sa týka tých oligarchov, tak nie sú všetci len v Bratislave, máme aj takzvanú košickú kliku, to znamená partiu v Košiciach, ktorá sa venuje rozkrádaniu zdravotníctva a nemocníc na Slovensku, no ale máte pravdu, väčšina sídli v Bratislave, pretože je to hlavné mesto a centrum diania. A čo sa týka tých penzií, tak spomínali ste, že peňazí je dosť. Peňazí naozaj je dosť, problémom je to, kto má na starosti prerozdeľovanie týchto peňazí. To znamená keď riaditeľ sociálnej poisťovne chodí v saku za 15 tisíc eur a vypláca si odmeny, aké človek nezarobí za 10 rokov v normálnej robote, tak potom je niekde problém. Problém je tam, že prerozdeľovanie týchto peňazí, to znamená peňazí, ktoré sa vyberú od daňových poplatníkov na všetkých daniach, sa dostávajú do rúk absolútne skorumpovaným ľuďom, ktorí nemajú k nášmu národu nijaký vzťah. Jediné čo ich zaujíma je, ako si nahrabať čo najviac. Títo ľudia sú ešte aj stále dnes pri moci a my hoci sa voči nim snažíme aktívne vystupovať a bojovať proti tejto nadvláde oligarchov, potrebujeme jednoducho získať širšiu podporu verejnosti, aby sa nám podarilo tento stav zmeniť. No ale čo je najsmutnejšie, tak práve táto časť, títo penzisti, väčšina z nich volí stranu, ktorá dokázala zvýšiť dôchodok, zvýšiť im dôchodok o euro 70 alebo euro 90, zatiaľ čo sem začala dovážať imigrantov, na ktorých neváhala použiť vyše tisíc eur mesačne na jedného. Takýto záujem o nich má bývalá vládna strana a v súčasnosti strana, ktorá má premiérske kreslo.“

Moderátor: „Nie je to bývalá vládna, je ešte stále vládnu stranou.“

Milan Mazurek: „Je vládna. Je mi veľmi smutno z toho, že práve títo ľudia, ktorých sa tento problém najviac dotýka, volia stranu, ktorá im ho nikdy nevyrieši, a práve ktorá je jedna zo spoluzodpovedných za tento súčasný stav, za to, aké veľké penzie máme, za to, akým smerom sa vyvíjajú, za to, že prijali zákon, ktorým sa bude stále navyšovať dôchodkový vek, čo je v podstate podľa mňa úplný teror na občanov, za to, musíme proste zmeniť myslenie týchto našich ľudí, hlavne penzistov, aby už nevolili

d'alej tieto súčasné štandardné politické strany. A až potom môžeme tento problém zmeniť. Pretože ako vravíte, peňazí je dosť, len musia politici prestať kradnúť.“

Moderátor: „Myslíte že problém je práve iba tá časť tých penzistov?“

Milan Mazurek: „Nie, určite nie je problém tá časť penzistov, len sme hovorili o penziách, a keďže sa priamo ich to dotýka, tak som chcel poukázať na to, že, na tento obrovský paradox, že strana, ktorá je zodpovedná za to, do akého stavu smerujeme, má najväčšie sympatie u ľudí, na ktorých úplne kašle.“

Moderátor: „Máme priestor pre ďalšie poslucháčske otázky a aj niekoho ďalšieho máme na našej telefonickej linke. Dobrý deň.“ (hovorí poslucháčovi, aby si stíšil rádio)

Poslucháč: „No ja by som sa chcel zapojiť do diskusie, som z Vrútok, Milan, v jednej pesničke Michal Tučný spieva, že starého psa novým kúskom nenaučíš. Ja by som chcel povedať, týchto starých psov, ktorí sú teraz vo vláde, všetkých treba poslať do zabudnutia, na smetisko dejín, v tejto krajine, v tomto krásnom Slovensku sa nič nezmení, darmo pán Mazurek alebo pán Kotleba sa budú snažiť, nezmenia nič, kým títo starí psi neodídu do politického dôchodku, na smetisko dejín.“

Moderátor: „Máte aj nejakú otázku?“

Poslucháč: „Toto môže vyriešiť iba voľby. Nič sa nezmení do volieb a ja aplikujem na občanov, toto je fašistická strana? Kotlebu? Ako o nej hovoria? Veď si pozrite jej program, záujem o Slovensko, o slovenský národ, to fašisti nerobia, nerobili, pán prezident, počúvajte aj vy takéto vysielanie a potom si zmeníte názor na stranu Kotlebu. Toľko by som ja len chcel povedať.“

Moderátor: „Dobre, tak ďakujeme veľmi pekne.“

Milan Mazurek: „Ďakujem vám za tento podnetný príspevok, tak začnem asi od konca, čo sa týka nálepky fašista, tak je to nálepka pre ľudí, ktorým došli argumenty a nevedia vyhrať spor s nami, tak nás radšej onálepkujú a vyhovoria sa, že s nami nebudú diskutovať, nebudú s nami diskutovať preto, že s nami diskutovať nemôžu, pretože každý zlodej, ktorý sa s nami postaví tvárou v tvár diskusie nemá šancu uspieť voči vlastnému národu.“

Moderátor: „Dáme priestor pre ďalšie poslucháčske otázky, dobrý deň.“

Poslucháč: „Dobrý deň prajem, prosím vás pekne, súhlasím so všetkým, čo ten váš hosť hovorí, ale by som bola rada, keby aj v parlamente, aj teraz pri tom odvolávaní viacej sa boli zapojili a viac boli na predsedu a na Kaliňáka, keď sa odvolávali, tak sa mali viacej snažiť, toto sa mi nepáči, že niekedy čúšia pri takýchto hlavných veciach. A to je pravda, presne ako ten pán povedal predtým mnou, a držím palce, aby sa im niekedy podarilo už urobiť poriadok na tomto Slovensku. Aj o tie dôchodky. Veď to je otras. A títo oligarchovia, čo toto stvárajú, ozaj, ách, ďakujem pekne. Majte sa, dopyčutia.“

Moderátor: „Ďakujeme.“

Milan Mazurek: „Ďakujem pani poslucháčke.“

Moderátor: „Otázka tam v podstate nebola opäť.“

Milan Mazurek: „Tak môžem povedať, spomínal ten pán, že my sa snažíme zbytočne, dokiaľ nevymeníme všetkých týchto politikov. Ale my sa práve snažíme o to, aby sme celú túto skorumpovanú mašinériu, ktorá na Slovensku v dejinách druhej samostatnej slovenskej republiky od jej vzniku vládne. My ju musíme celú vymeniť, iná cesta nie je. Dosiahnuť, aby justícia nebola zaujatá, aby prokurátor nebol spolužiak premiéra, a aby sme konečne začali vyšetrovať všetky kauzy, ktoré tu v 90. rokoch boli, a potrestali vinníkov. To je jediná cesta ako môžeme Slovensko očistiť a začať ho vybudovať znovu. No a čo sa týka tých schôdzí za odvolávanie premiéra alebo ministra vnútra, tieto schôdze už sú pomaly každý týždeň, na prvej schôdzi, ktorá bola za odvolávanie ministra Kaliňáka pre kauzičku Bašternák, ktorých takýchto kauzičiek je ix ypsilon, kedy za jednej vlády bola vratka DPH vyplatená v nejakej sume nad 10 miliónov eur a druhá vláda túto vratku odmieta vyšetriť, ako, teda týka sa to aj jedných, aj druhých. Každopádne, vyjadrili sme sa, že odvolanie ministra vnútra Roberta Kaliňáka podporíme, ale aj z úplne iných dôvodov, preto, že Robert Kaliňák si vôbec neplní svoju funkciu ministra vnútra. Robert Kaliňák absolútne, povedzme to rovno, kašle na všetkých slušných občanov, a polícia, ktorej funkcionári jednoducho nepracujú na to, aby chránili slušných ľudí, ale aby stáli pomaly na každom desiatom kilometri okresných ciest a vyberali pokuty za často vynútené priestupky. Áno. Ja hovorím často s týmito policajtami. Ich to nebaví stáť pri tej ceste a šikanovať týchto občanov, no majú takýto rozkaz. Určite by radšej pracovali, pretože radová policajti sú slušní a dobrí chlapi. Určite by radšej pracovali preto, aby chránili slušných ľudí, no nemajú tú možnosť a tá chyba je práve v osobe ministra vnútra. Každopádne, parlamentná matika vás jednoducho nepustí. Ak raz má vládna koalícia viac poslancov ako opozícia, každé jedno odvolávanie vládneho politika predtým než ktokoľvek z vládnej koalície prejaví akýkoľvek záujem podporiť tento návrh, je len

zbytočná mediálna šaškára. A v tomto prípade je to mediálny cirkus dvoch konkrétnych poslaneckých klubov, a to je poslanecký klub OĽaNO a pána Igora Matoviča a poslanecký klub SaS. Ved' si pamätáte tie ich nezmyselné protesty, ktoré viedli celé leto v Bratislave. My máme záujem o konštruktívnu politiku, máme záujem o prácu v prospech všetkých slušných ľudí. Preto sme spustili vlakové hliadky, preto dbáme na bezpečnosť, preto riešime, poskytujeme ľuďom právne poradenstvo, spustili sme program sociálnej pomoci ľuďom, rodinám, ktoré sú ťažko skúšané týmto systémom, ktoré majú deti so zdravotným postihnutím, so zdravotnými problémami, my nemáme záujem zúčastňovať sa mediálnych cirkusov, robiť každé dve hodiny tlačovku o tom, o tamtom, o tamtom, ale v podstate ani len nevystričiť, poviem to ľudovo, zadok z Bratislavy, a pozrieť sa na reálny stav Slovenska. A teraz, keď už bola druhá schôdza za odvolávanie Roberta Kaliňáka, keď sme na prvej schôdzi hlasovali za jeho odvolávanie, a zase sa to zvrhlo na parlamentný cirkus, dokonca debata došla do takej miery, že si tam nadávali do rodín, nadávala sa tam, úplne vulgárne veci, tí poslanci, títo štandardní politici, prejavili absolútnu neúctu k štátnemu znaku Slovenskej republiky, absolútnu neúctu k najvyššiemu zákonodarnému orgánu Slovenskej republiky, tak sme si povedali, že zúčastňovať sa tohto mediálneho cirkusu aj tak nemá zmysel, pretože ako opakujem, parlamentný matematika nepustí, ten minister sa odvolať nedá, premiér sa odvolať nedá, a každý takýto pokus je len pokus o mediálnu prezentáciu, v tomto prípade jedného jednotlivca, a tým je Igor Matovič.“

Moderátor: „Dáme priestor pre ďalšie poslucháčske otázky.“ ...

Poslucháčka: „Dobrý deň, no, ja by som súhlasila s tým čo povedal váš hosť, to je všetko v poriadku. Ja by som sa ho chcela spýtať, čo odpovie tým Cigánom, tej bande cigánskej, keď oni každý jeden podpáli si tu svoju kuču, ved' to nie je ani chatrč ani nič, on si to podpáli a potom si jednoducho povie, nech mi starosta dá byt. A ja som od koho pýtala byt? A keď som chcela bývať, som si musela postaviť, uskromniť sa, ale keď vidíte tých vypasených Cigánov a tam majú satelity na tých kučiach, ja neviem kde to nabrali, kde naberú peniaze na to, ale oni sú chudobní, oni nemajú peniaze, a nerobia, zaujímavé že nerobia a oni majú. A ja, čo som celý život robila, teraz musím zo 400 eurového dôchodku žiť. A celý život som a pocktivo som robila. To je jedno, a druhé: o tých politikoch, o tých, čo sú tam v tom, v tej vláde. Už sú tam dlho. Je to jedna banda skorumpovaná, ved' ich nezaujímá čo my, ako žijeme. Oni nenačúvajú naše hlasy, oni nenačúvajú naše sťažnosti, hlavná vec, že sú oni vypasení, majú sa dobre, a on robí, ale príjem má ešte z iných podnikov, z iných ..., zatajené podniky, nedávno som počula, že hentého žena robí tam, a hentého žena robí tam, ale ja som ju tam ešte nevidel. Ale to je len na papieri, prečo sa nekontrolujú tie čierne duše? A domy tých politikov? Kedysi tie čierne duše, to sa tak kontrolovalo až strach. Dneska sa ... s prepáčením na všetko vy..., ale oni sa ukazujú, akí sú pekní. A ďalšie, čo by som chcela povedať, ved' už máme štvrtého prezidenta východniara, ja neviem, už je štvrtý, ale pre východ ešte neurobil ani jeden prezident nič. Hanba, že oni sa zabudnú, že sú východniari a na východ zabúdajú, pre východ neurobia nič, jedine pre Cigánov, to je pravda. Budem počúvať.“

Moderátor: „Ďakujeme.“

Milan Mazurek: „Ďakujem pani poslucháčke, tak začnem od začiatku, spomínali ste prípad, keby si nejaký Cigán podpáli tú svoju chatrč a žiada od starostu novú, žiada od starostu nový dom, no tak keby ja som bol ten starosta, tak mu poviem, nech sa otočí na päte a nech ide preč, problémom sú tí starostovia, ktorí na takéto systémy jednoducho kývnu hlavou a venujú sa tomuto problému. A ako ste spomínali, kto vám dá byt. Kto nám poskytne bývanie zdarma? Tak ja tiež splácam hypotéku, tak ako možno väčšina obyvateľov Slovenska, tiež mi nikdy zadarmo nikto nič nedal, a ten problém je ten, že my všetci, ktorí žijeme slušným životom, ktorí chceme reálne pracovať, ktorí sa nesprávame asociálne, ako poviem, nekadíme si pred vlastný dvor, tak na nás štát úplne kašle, zatiaľ čo týmto asociálom dá zadarmo úplne všetko. No a chcem ešte povedať, že na to, aby sme mohli s týmto problémom zase pohnúť, potrebujeme, aby na Slovensku začal zákon platiť pre každého rovnako. Súčasný slovenský systém je, povedzme si rovno, diskriminačný. Diskriminuje majoritu voči minorite. To znamená, my sme tí diskriminovaní, nie minorita, ktorá dostáva všetko zadarmo. A ako príklad takej jasnej diskriminácie uvediem, spomeňme si na ten prípad toho zmláteného dievčaťa na trati Zvolen – Levice, kedy asociál vbehol do kupé, kde ona sama sedela, škrtil ju nejakou šnúrou, bil ju do tváre päšťami, zlomil jej prst a ukradol jej nejakých 10 eur alebo 15. Potom keď prišli policajti a tohto asociála zatkli, rovnako zobrali to dievča na policajnú stanicu vypovedať, potom ako ju ošetrili, tak sa pred policajnou stanicou zhromaždila celá cigánska rodina tohto asociála, a keď išlo to dievča von z tej stanice v sprievode polície, tak vrieskali, že ju zabijú, že jednoducho neprejde a tak ďalej a tak ďalej.

A policajti museli toto dievča odviezť v policajnom aute, eskorte, aby jej tá rodina toho asociála, ktorý spáchal ten odporný skutok, neurobila nič. A zatiaľ čo sudkyňa tohto asociála prakticky automaticky pustila na nejakú smiešnu podmienku na slobodu, aby mohol svoj čin zopakovať. Ja vám poviem, skúste sa ísť postaviť pred nejakú policajnú stanicu, keď zatknú nejakého Cigána, prídte piati – desiat, a začnite kričať, že ho zabijete, uvidíte, ako skončíte. Pretože tamtým Cigánom, ktorí stáli pred tou stanicou, sa nestalo do dnešného dňa nič. Ani neboli vypočutí, ani neboli obvinení, nezačal sa žiadny proces, jednoducho nič, sú úplne beztrestní, len preto, že sú to asociáli.“

Moderátor: „Dáme priestor už o malú chvíľu aj SMS správam, na čísle 0903 398 983, ale takisto ešte stále máme k dispozícii aj našu telefonickú linku, no a preto ju aj využívame, dobrý deň.“

Poslucháčka: „Dobrý deň, tu je poslucháčka zo Snežnice, pozdravujem vás pán Mazurek a želám vašej strane veľa veľa úspechov v ďalších voľbách, dúfam, že ľudia, ktorí počúvajú, vedia o čom hovoríte, chcela by som sa vás spýtať, kto je pre vás prvý slovenský prezident a odpoviem ja za seba, môj prvý prezident bol doktor Tiso. Prečo teraz toľké orácie sú v televízii, že pán Kováč je chorý, je chorý, no bohužiaľ a keby ste išli do nemocnice hociktorý iný občan, tak na vás kašľú, naše zdravotníctvo je v takom hroznom stave, že sami lekári a sestričky sa sťažujú, ako vlastne musia robiť v neprospech pacientov, chodím teraz po lekároch, starám sa aj o svojho brata a viem o čom hovorím. Keby ste mi prosím vás v krátkosti na to odpovedali. Držím vám palce, volila som vás aj vás budem voliť. Majte sa pekne.“

Milan Mazurek: „Ďakujem za podporu a ďakujem aj za otázku, tak pre mňa je prvým a jediným skutočným prezidentom doktor Jozef Tiso. A čo sa týka toho zdravotníctva, tak máte úplnú pravdu, jednoducho dnešní zdravotní asistenti dostávajú výplatu niekedy 320, 310 eur, robia cez nejaké agentúry, je to úplný výsmech, je to absolútne neľudské, a takýto systém zdravotníctva na Slovensku normálne reálne máme. Kde je problém? Problém nie je ani tak v poddimenzovaní financovania zdravotníctva, to znamená že by z ministerstva na nemocnice, na jej zamestnancov išlo málo peňazí, problém je zase len u ľudí, ktorí si tieto peniaze rozdeľujú medzi sebou a rozhodujú o ich prerozdelení, to znamená, keď ten človek má záujem mať tú luxusnú vilu, tak si to z tých peňazí vezme a národ sa nič nedozvie. Ak sa aj náhodou dozvie, ak sa to začne vyšetrovať, ako bola tá kauza CT, v sa mi zdá že v piešťanskej nemocnici, kde si predstavenstvo proste vybralo CT o nejaký milión eur navyše, a príde generálna prokuratúra, kde momentálne sedí spolužiak pána Roberta Fica, a ten to len tak šmahom ruky zastaví a vyšetrovanie skončí.“

Moderátor: „Telefón stále zvoní, preto víťame v Rádiu Frontinus zasa niekoho ďalšieho.“

Poslucháč: „Dobrý deň, chcel by som sa vášho hosťa pána Mazureka spýtať, dostával ste otázky ohľadom dôchodkov, prečo na to neodpovedáte, ako by ste riešili teda tie biedne dôchodky na Slovensku, a ďalšie, na koľko káuz rozkrádania strana vaša poukázala, rozprávali ste ja neviem o Matovičovi, že robí zbytočný cirkus cez celé leto, lenže to nebol zbytočný cirkus, lebo obyvatelia sa dozvedeli z tých mítingov aj z médií, čo za banda nám to vládne a ako je chránená. Čiže ešte raz, koľko káuz ste vy odhalili a dali ste prešetrovať? Ďakujem.“

Milan Mazurek: „Tak na otázky o dôchodkoch som odpovedal, neviem či ste ma pozorne počúvali, hovoril som o tom, že v systéme je peňazí dosť, len sa rozdeľujú zlým spôsobom a nepomerne k tomu, ako čo si ten človek zaslúži, to znamená, keď sa prestane kraďnúť, opakujem, bude peňazí dosť. Sám ste teraz povedali, že tých káuz je na Slovensku hrozne veľa, a že ten mediálny cirkus kvôli kauzičke Bašternák nebol zbytočný, tak vidíte, že tých káuz ako vravíte, je veľmi veľa, to znamená, veľmi veľa peňazí sa rozkradne a príliš málo zostane na tých ľuďoch, ktorí si to zaslúžia, to znamená napríklad spomínaní penzisti. A čo sa týka Ľudovej strany Naše Slovensko, tak naša strana stále poukazuje na všetky možné rozkrádania, na porušovania práv, lenže my pracujeme aj lokálne, na rozdiel od týchto ľudí, ktorí pracujú len v Bratislave, príklad ja uvediem posledné veci, ktoré teraz riešim, riešime rozkrádania, ja osobne riešim rozkrádanie verejných financií v meste Prešov, kde absolútne tendenčne vyhrala určitá firma na odvoz odpadu o štyri milióny eur viac, hádajte, ani jedno médium mi to nechcelo odvysielat, potom tí ľudia sa nemali šancu o tom dozvedieť, a keď hovoríme o týchto médiách, tak spomeniem, že Ľudová strana Naše Slovensko mala dvestodesaťtisíc voličov, títo ľudia platia koncesionárske poplatky, a z týchto koncesionárskych poplatkov sa financuje činnosť takzvanej verejnoprávnej televízie, Slovenskej televízie, ktorá ale podľa mňa vôbec nie je verejnoprávna. A opýtajte sa sami seba. Koľkokrát bola naša strana do tejto televízie do debát pozvaná? Ja vám to odpoviem. Nulakrát. Ani raz od volieb nás do týchto médií nepozvali a nedali nám možnosť hovoriť o týchto kauzách, o týchto problémoch. Ďalej, ako jediní riešime veci, do ktorých sa každý odmieta

pustiť, poviem príklad. Podhorany pri Kežmarku, dedina. Asociálni Cigáni začali stavať na obecných pozemkoch domy, už sa približujú pomaly k obydliam slušných ľudí a ľudia mi odtiaľ volajú a hovoria, už nemáme inú nádej, všetky ostatné strany, na ktoré sme sa obrátili, sa na to vykašľali, odmietli to riešiť. Volal som starostovi, zistil som, že starosta je Cigán, ktorý to takisto odmieta riešiť, pretože tí ľudia, ktorí tam tie domy stavajú, sú jeho spriatelnené klany, to znamená, ideme sa pustiť do tejto veci, spisujeme žalobu na súd, riešime stále, ďalej, povedzme si rovno, ktorá iná strana sa momentálne venuje sociálnej pomoci slabším rodinám? Každá strana dostala finančný príspevok od štátu, ale namiesto toho, aby ho používali na reálne zmysluplné veci, aby pomáhali ľuďom, tak ako im pomáhame my. Tak nech si ich radšej rozdelia na svoje výplaty. A potom sa postaví do médií ľudia ako Igor Matovič, ktorý povedzme si rovno, sú milionári, majú na účtoch milióny eur a hovoria niečo zlé o ďalších milionároch. Keď sedíme v národnej rade, tak to vidíme. Príde niekto zo strany SaS a kričí niekomu zo strany Smer. Potom sa postaví zo strany Smer a kričí niekomu z SaS, čo robili oni za predchádzajúcej vlády, koľko sa ukradlo, spomína sa kauza platinové sitká, tí zase hovoria, kauza Gorila, tam figurujete, títo zase vykrikujú, vy ste kauzu Gorila nevyšetrili, a je to nekonečné. My sa na toto celé pozeráme úplne inak, úplne inou koncepciou, to znamená, keď tá kauza je, my ju ideme normálne vyšetrovať, normálne reálne s tým chceme niečo robiť. A keď v súčasnosti vieme, že máme 14 poslancov, a že s nimi nezmôžeme nič, v podstate v národnej rade, tak pomáhame tam kde môžeme. Využívame ten mandát poslanca na to, aby sme sa dostali do úradov, aby nám predložili spisy, ktoré bežnému človeku nepredložia, ja osobne behám celý deň, ešte dnes je nedeľa a stále si neviem oddýchnuť, od pondelka do nedele stále pracujeme v prospech slušných ľudí po celom Slovensku. A keď mám trošičku voľného času, hneď ideme do vlakových hliadok, to znamená, keď nás obviníte z toho, že my nijaké kauzy nevyšetrujeme, tak ich vyšetrujeme, len nemáme absolútne nijakú možnosť ich prezentovať.“

Moderátor: „Dáme priestor ešte ďalším poslucháčom, dobrý deň.“

Poslucháč: „No dobrý deň prajem, tu je poslucháč zo Žiliny, chcem vás upozorniť pán Mazurek na obrovskú krivdu, ktorá vám určite pomôže k väčšiemu počtu poslancov, s lepšími výsledkami by ste skončili. Tento štát má 3 milióny šesťstotisíc exekúcií a neviem vôbec či toľko rodín je v tomto štáte pri tých 5 a pol milióna. Ale to už je jedno. Na tom nezáleží. Ide o to, že štát ako zdiera ľudí, za malý obnos, povedzme 200 – 300 eur zaplatí občan aj 3000. Lebo naschvál to tak štát nastavil, aby penále naskákali vysoké, a exekútor schválne čaká, neupozorní často, aby tie penále naozaj boli vysoké, lebo on má práve z toho percentá, no a potom to tak vypadá, že za čo ja viem 300 euro zaplatí 3000, desaťnásobok. A potom exekútor vyženie ľudí, predá bývanie pod cenu, akože iba na papieri pod cenu, v skutočnosti to predá drahšie a podelí sa s vládnymi činiteľmi a s notármi a so sudcami. Takže takto to je. A koľko razy vdova s tromi deťmi ide pod most. A ledva pokryje ten príbytok, ktorý jej zoberú, ledva pokryje jej dlh. Také ceny spravia schválne, ale zaujímavé je ešte to, že to stihnú behom dňa. Viete? Jeden deň vás exekútor vystahuje a na druhý deň ráno už je váš príbytok predaný za tak smiešnu cenu, že tomu človek ani neuverí. No a ešte jedno by som chcel upozorniť na učiteľov, to je podľa názoru väčšiny občanov tak, že to je zase štvavá kampaň z tej zločineckej oplotenej ambasády vystrašenej, ktorá burcuje, aby tu bol chaos, peklo, pretože keď som počúval európskeho komisára, záhadne sa zhodovala jeho vlastne štúdia s pánom Sotákom, čo je špičkový manažér a učiteľom vychádza 18 euro na hodinu. A oni sú smelo v uliciach. Nevieť ako chcia naučiť tých žiakov, keď príde kontrolný deň a budú pozadu, všetkých ktorých majú pozadu učivo, nestihli prebrať, treba povyhadzovať, povedzte to v parlamente.“

Moderátor: „Dobre, ďakujeme veľmi pekne, lebo naozaj už je tá otázka veľmi dlhá, ďakujeme, bolo tam viacero otázok, skúste teda pán Mazurek na ne odpovedať.“

Milan Mazurek: „Ďakujem vám za túto otázku, čo sa týka tých exekúcií, máte úplnú pravdu, exekútori na Slovensku fungujú prakticky ako taká mafia. Na Slovensku máme dvojnásobok exekútorov oproti Českej republike, zatiaľ čo Česká republika má dvojnásobok obyvateľov. To samo tento fakt hovorí o niečom. No a čo sa týka tých konkrétnych exekúcií, tých máráž a poplatkov, ktoré si exekútor navýši od danej exekúovanej čiastky, tak tie sú úplne šialené a odtrhnuté od reality. Ale musím vám povedať, že na minulej schôdzi, poslednej schôdzi, ktorá skončila asi pred týždňom v parlamente bol návrh exekúčnej amnestie. To znamená, ten princíp bol jednoduchý, človek zaplatí pôvodnú dlžnú čiastku, bez úrokov, bez navýšenia, bez poplatkov, danému vymáhateľovi tej pohľadávky, teda nie exekútorovi, ale človeku, ktorému dlžil, alebo štátnemu orgánu, príklad Sociálna poisťovňa, človek dlžil 3000 na Sociálnu poisťovňu, prišiel exekútor, kamarát spriatelnený s riaditeľom Sociálnej

poistovne, a po dvoch troch - rokoch ten človek musí zaplatiť 9-10 tisíc eur. Tak ten zákon, ten návrh hovoril o tom, že ten človek uhradí tie pôvodné tri tisíce a tá exekúcia sa mu odpustí. Keď sa ale pozrieme na výsledky hlasovania v národnej rade, tak si môžeme zistiť, že tento návrh neprešiel. A nepodporila ho ani len celá opozícia, ktorá sa tak oháňa prácou pre ľudí, ani vládna koalícia, tam už nemôžeme o ničom hovoriť, tí to nepodporili vôbec, my sme hlasovali samozrejme za, to znamená, my sme za to, aby sa ľuďom tieto exekúcie odpustili a aby sa kompletne prekopal exekučný zákon, a aby exekučné veci prešli do rúk štátu, a ľudia sa naozaj, dbalo sa na to, aby sa vymohla pohľadávka a nie aby sa vypaľovalo od ľudí tisíce eur za úplné nezmyselné poplatky a vykonštruované marže.“

Moderátor: „Dobre, v podstate, môžeme teda pokračovať ďalej, budeme pokračovať SMS správami a e-mailami, ešte ak stihneme, tak sa budeme venovať aj ďalším telefonátom. Zdravím, nebolo by dobré, ak spraví trestný čin aj 9-ročný zatvoriť aj zákonného zástupcu?“

Milan Mazurek: „Tak zatvoriť zákonného zástupcu, to by asi nebolo riešenie, riešenie by bolo toho 9-ročného konkrétne, ktorý trestný čin spáchal, poslať do zariadenia, ktoré je na to určené, kde sa mu môže dostať výchova, akú potrebuje, no a je samozrejme potom potrebné prešetriť rodinné väzby, to znamená ako bol ten človek daný vychovávaný, aké vplyvy na to mali a prípade, že rodičia sú zodpovední za to jeho prípadne agresívne alebo nejaké trestné správanie, tak treba voči nim vyvodiť nejaké dôsledky, ale priamo väzenie, to si neviem predstaviť.“

Moderátor: „Máme ďalšiu otázku, pán poslanec, keď ako normálny občan si napíšem, že som národnosti rómskej, cigánskej, dostanem od tohto štátu zadarmo bývanie, ak je to tak, tak to urobím a chcem zadarmo bývanie.“

Milan Mazurek: „V národnej rade má poslanecký klub Sloboda a solidarita jedného poslanca, volá sa Ondrej Dostál, a ten si napísal svoju národnosť, že je Cigán, to znamená, treba sa asi spýtať jeho, ja vám na to odpovedať neviem.“

Moderátor: „Máme priestor na ďalšie SMS-ky, pozdravujem pána Mazureka a držím palce celej strane Kotleba a verím, že čo sa povie, príde raz aj do reality, už nechceme len prázdne slová, ako bolo po minulé roky, za minulých vlád. Držíme palce, Zdeno z Martina.“

Milan Mazurek: „Ďakujem za podporu, samozrejme u nás nikdy nejde len o prázdne slová a práve tie naše mandáty poslancov využívame maximálne, a chcel by som práve upozorniť na včerašiu akciu, ktorú sme konali v Brezne, kde sme mali pochod proti strachu, pretože ak si spomíname, tak nedávno traja asociálni Cigáni z Čierneho Balogu dobili, napadli a nastriekali slzný plyn do tváre 22-ročného dievčaťa, zamestnankyne železníc a potom jej ukradli mobil. A dnes, teda včera sme boli v Brezne, aby sme poukázali na tento zločin, mali sme nejaký pochod, boli tam nejaké prejavy, účasť bola skvelá, a potom sme sa vybrali na takzvanú jazdu za bezpečný Horehron, to znamená kolóna áut a prešli sme všetkými dedinkami Horehronia, aby sme ľuďom ukázali, že stojíme za nimi, a že hoci v súčasnosti nemáme kompetencie na to, aby sme mohli meniť trestný zákon, aby sme mohli ovládať políciu a reálne zefektívniť jej prácu, nemáme kompetencie na to, aby sme mohli prekopať sociálny systém, tak stále na nich myslíme, stále sme tu pre nich, a stále sme pripravení do posledného dychu a odhodlane bojovať za ich bezpečný a slušný život v novom, krajšom, lepšom a prosperujúcom Slovensku.“

Moderátor: „Máme opäť priestor na ďalšie otázky, pekný deň, mám na tohto hosta otázku, či nevie, ako sa budú riešiť dôchodky, bolo to včera v Pravde, žiaľ, nemohla som si ju kúpiť, Mária. No už sme sa tomu vlastne venovali, už som dávno nepočul také konštruktívne návrhy, pokračujte ďalej, fandím vám.“

Milan Mazurek: „Ďakujem.“

Moderátor: „Máme tu ďalší e-mail, súhlasím s vami, ale ako sa to dá presadiť, keď na tieto veci, o ktorých hovoríte, sú prisaté všelijaké neomarxistické mimovládky a navyše my ako krajina sme de iure aj de facto vazalský protektorát plne pod kontrolou Bruselu, Mordoru, ovládaný skrze tunajších miestodržiteľov, Juraj z Bratislavy.“

Milan Mazurek: „Samozrejme máte pravdu, práve kvôli tomu do najbližšej schôdzy národnej rady sme navrhli zákon, je to v podstate ako poznáte americká FARA, ktorá, ktorý rieši tieto mimovládne organizácie, spôsob ich financovania a spôsob ich označenia pred verejnosťou. To znamená, keď je mimovládna organizácia, ktorá presadzuje tú svoju neomarxistickú agendu, to znamená loby povedzme homosexuálov alebo prijímanie imigrantov, cudzích, odlišných imigrantov, ktorí nemajú nijaký vzťah k našej kultúre, tak táto konkrétna mimovládna organizácia bude prešetrovaná, bude musieť zverejniť, odkiaľ je financovaná, či je financovaná zo zahraničia, čo tvorí jej príjmy a tak ďalej. Tým

pádov sa zlepši kontrola týchto organizácií a v očiach verejnosti sa zmení ich vnímanie, že keď vystúpi táto alebo daná organizácia, vieme, či je slovenská, či má v záujme Slovensko, alebo či je financovaná nejakou zahraničnou rozvratnou skupinou.“

Moderátor: „Dnešný hosť ma teší, hovorí zrozumiteľne, pravdivo, žeriem ho.“

Milan Mazurek: „Vďaka.“

Moderátor: „Pekný deň, s úctou pozdravujem vášho dnešného hosťa, poslanca národnej rady, Milana Mazureka, Milanko, držím palce celej ĽSNS na čele s pánom Kotlebom v ďalšom úsilí za lepšie, prosperujúcejšie Slovensko. Pavel z Kysuckého Nového Mesta.“

Milan Mazurek: „Ďakujeme Pavel, určite nesklameme.“

Moderátor: „Aký máte názor na maďarské referendum?“

Milan Mazurek: „Maďarské referendum je vyjadrením demokracie, je vyjadrením vôle ľudu, to znamená, Maďari si sami môžu rozhodnúť o tom, či chcú do svojej krajiny prijímať imigrantov alebo nie. A zatiaľ čo Viktor Orbán, to znamená premiér Maďarska dbá na to, aby boli demokratické hodnoty a zásady využívané a uplatňované do praxe, tak náš premiér Robert Fico a minister vnútra Robert Kaliňák úplne špinavo, hlúpo a klamlivo odignorovali referendum obyvateľov Gabčíkova, kde sa asi 98 % ľudí vyjadrilo, že vo svojej obci imigračný tábor nechcú, že si ho neželajú, vláda ho úplne odignorovala. To znamená, môžete si aj na tomto skvelom príklade porovnať prístup slovenskej vlády a maďarskej vlády k vlastným občanom a k imigračnej kríze.“

Moderátor: „Dobre, ideme ďalej na ďalšie SMS správy, pekný deň, chcem sa opýtať, čo urobíte s násilím, byrokraciou a korupciou. Ďakujem za odpoveď, Števo z Hrania.“

Milan Mazurek: „Tak v podstate tejto téme sme sa venovali asi celú reláciu a hovoríme, musíme prekopať trestný zákon, zmeniť činnosť policajného zboru, vymeniť jej funkcionárov, prezidenta a ministra vnútra, aby sa konečne začalo, ako hovoríte, to násilie riešiť, aby policajti boli na miestach, kde sú potrební, aby mohli efektívne pracovať pre blaho a bezpečnosť slušných občanov.“

Moderátor: „Aký máte názor na štrajk učiteľov? Podľa názoru väčšiny učiteľov si učitelia nezaslúžia zvyšovať platy. Zvýšením plátov sa nezvýši kvalita vzdelania a kvalita vyučovania. Poznám školu, kde riaditeľka v škole zamestnala svojho syna, dcéru aj nevestu. Chcem vedieť váš názor na toto. Ďakujem.“

Milan Mazurek: „Tak čo sa týka aktuálnych aj minulých štrajkov učiteľov, môžeme povedať, že v určitých oblastiach, v určitých krajinách sú platy učiteľov poddimenzované. Lenže na to, aby sme niečo vyriešili, aby sme niečo zmenili, nepotrebujeme, aby sa postavili učitelia, o mesiac neskôr sa postavili sestričky, o mesiac neskôr sa postavili robotníci, na to, aby sme niečo zmenili, aby sme mohli zvýšiť plošne mzdy, či už štátnych zamestnancov alebo zamestnancov aj vo verejnom sektore, my potrebujeme prekopať daňový systém Slovenska, za prvé a za druhé, potrebujeme, aby tá podpora ľudí bola masová. To znamená, keď ide do štrajku jedna skupina ľudí, má sa k nej pridať druhá, a nie ako je to dnes na Slovensku, bohužiaľ, asi kvôli tej povahe slovenského národa, že jedna skupina závidí tej druhej, útočí na ňu, tá druhá potom závidí tej prvej a v podstate tie štrajky idú dostratená.“

Moderátor: „Preboha, prečo ste tam zavolali Mazureka, to už fakt ste nemali koho iného? Podporujete extrémistov? Prečo radšej nepozvete niekoho z SNS? No tak v podstate, čo sa týka pána Mazureka, ja som ani nevedel, že vlastne tu bude hosťom, mal tu byť pán Kotleba, ale dozvedel som sa to vlastne tesne pred reláciou, že prišiel pán Mazurek, ale nemení to nič na tom, je to poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, zvolený v demokratických voľbách, ale ďalšia vec, že prečo som nepozval niekoho z SNS, no pozval som, konkrétne som pozval aj pána predsedu Danka, pozval som aj ďalších poslancov, ale v podstate skončilo to na tom, že sa mi už z tlačového oddelenia SNS neozvali aj v rámci dnešnej debaty mal byť pôvodne hosť z SNS, takže bolo to o tom že už som sa nedovolal, takže naozaj, tlačové oddelenie, tam to skončilo, ale samozrejme, pokúšam sa o to ďalej, písal som aj e-mail, čiže mám, komukoľvek môžem ukázať aj mailové komunikácie, môžem ukázať aj SMS-kové a podobne, takže snažím sa o to naozaj zavolať aj hostí zo strany SNS, takisto zo Smeru, takisto pozval som aj pána župana, župan príde predpokladám v nasledujúcich týždňoch, dobre, poďme ďalej na ďalšie SMS správy a e-maily. Dobrý deň, reagujem na tému prerozdelenia peňazí pred malou chvíľou, aký však máte názor na vedomé krátenie štátnej kasy zo strany pracovitých, pravicových politikov, o ktorých zastupujú najmä podnikateľov a ktorých filozofia je založená práve na kumulácii majetku. Dovolím si povedať, že ich zmyslom života je zisk a to nehovorím o liberáloch, ktorým nie je nič sväté a vehementne podporujú zníženie daní, ktoré ani neplatia a oklieštenie funkcií štátu s cieľom nekonečných ziskov.“

Milan Mazurek: „Tak liberalizmus je pre mňa ideológia, ktorá mi je absolútne cudzia. Ja vyznám tradičné hodnoty, konzervatívne hodnoty a čo sa týka toho hromadenia majetku, úplne s vami súhlasím, skromný človek je vždy šťastnejší človek, no a čo sa týka podpory podnikateľov, tak problémom je to, že vláda, namiesto toho, aby podporovala malých podnikateľov, malé eseročky, malé živnosti, ktoré reálne tvoria chrbticu slovenskej ekonomiky, ktoré reálne zamestnávajú ľudí, tak týmto ľudom dvíha odvody, týmto ľudom dvíha dane a veľké firmy, ktoré štát vydierajú, ktoré majú svoje sídla v daňových rajoch, kam odlievajú všetky peniaze a zotročujú našich ľudí za smiešne 300 – 400 eurové výplaty, z ktorých sa nedá prežiť, z ktorých sa nedá založiť rodinu, tak tieto firmy dostávajú od štátu, od všetkých vlád, ktoré tu doteraz boli, daňové prázdniny, v hodnotách, v sumách, za ktoré, tá dotácia na jedno pracovné miesto, ktorá je v týchto daňových prázdninách, keby sme ich použili pre naozaj reálne malých živnostníkov a podnikateľov, pre firmy, ktoré majú niekedy vynikajúce projekty, ktoré môžu pomôcť regiónom, tak namiesto toho, ako vravím, podporíme tie veľké firmy, a rozdávame peniaze zo štátneho rozpočtu na úplné nezmysly.“

Moderátor: „Jožo z Dediny napísal, na Malte alebo Cypre odvedie robotník jednu tretinu štátu a dve tretiny mu ostávajú, ak chce LS NS naozaj pomôcť ľuďom, tak tiež znížte robotníkom odvody.“

Milan Mazurek: „Ale tento konkrétny bod my sme mali aj v programe, to znamená zavedenie jednej spoločnej dane a zníženie odvodov. To, my to chceme presadiť, len v súčasnosti máme len 14 poslancov, a takýto návrh by nám samozrejme neprešiel a vládna strana bohužiaľ nie sme. Ale veríme tomu, že v budúcnosti budeme a určite to okamžite znížime.“

Moderátor: „Máme tu ešte dosť veľa esemesiek. Je zvláštne, že ak vláda niekde pridá peniaze, následne príde bič z druhej strany v podobe nejakej formy celoplošnej dane, aby tie peniaze dostali späť. Viac-menej konštatovanie.“

Milan Mazurek: „Tak to je v podstate politika súčasných vládnych strán, na jednej strane sa vyberú niekde do regiónu na východnom Slovensku, tam hovoria o tvorení pracovných miest, vyberajú sa tam v podstate každé tri roky a ľudia už sú absolútne skeptickí, pretože žiadne pracovné miesta tam nevytvorili, dotáciu privedú obrovskú na jedno pracovné miesto no a nakoniec sa nič nepohne, len že v médiách urobia obrovskú tlačovku, urobia z toho hon, pozvú si tam svojich ľudí, urobia tam pomalý hostinu, no a potom potichučky niekde v zákulisí schvália ďalšiu daň, o ktorej sa verejnosť už nemá dozvedieť, pretože to už nie je informácia, ktorá je pre nich vhodná, a tam si tie peniaze získajú späť.“

Moderátor: „Pán Mazurek, chcem vám povedať, roky som volil SNS, potom čo urobili teraz po voľbách, už ich voliť nebudem, lebo ma sklamali, budem voliť vás Kotlebovcov, lebo sa mi začínate páčiť, a médiá vás neviem prečo opisujú a opisovali ako nejakých gangstrov, a pritom máte rozumné nápady a riešenia, ďakujem vám, Jano z Vrania.“

Milan Mazurek: „Ďakujem vám Jano, čo sa týka tých médií, tak my si stále musíme pozrieť, kto tie médiá vlastní, to znamená, ak ide o verejnoprávnu televíziu, kde je riaditeľom Václav Mika, ktorý tu prišiel s tým nápadom zvýšiť koncesionárske poplatky o nejakých 60 %, tak ten v podstate podlieha vládnej moci a to že nás úplne ignoruje a ak nás aj do médií dajú, tak nás vykreslia v negatívnom svetle, onálepkujú nás, tak to je logické. No a čo sa týka súkromných médií, tak súkromné médiá dnes na Slovensku vlastnia rôzne finančné skupiny, a práve tie isté finančné skupiny sú zároveň aj sponzormi týchto štandardných politických strán, vrátane strany, ktorú ste vo svojom texte spomínali, a kvôli tomu by bolo absolútne nelogické a naivné očakávať, že ľudia, ktorí dnes perfektne bohatnú na rozkrádaní štátneho majetku, budú reálne, objektívne a pravdivo informovať o strane, ktorá im to celé chce zastaviť a reálne ich potrestať, tak ako si zaslúžia.“

Moderátor: „Kde môžeme nájsť dôvody, prečo vystúpiť z EÚ a NATO a hlavne dopady, vyčíslenie? To asi je skôr otázka na vaše zberanie podpisov.“

Milan Mazurek: „To všetko máme v podstate zverejnené na našej stránke www.naseslovensko.net, tam môžete si v sekcii nájsť mnoho článkov o tomto probléme, ale venovať sa teraz konkrétne Európskej únii, na to by sme potrebovali ďalšie tri hodiny relácie a celá tá téma relácie by musela byť o tom, to znamená, ak chcete získať nejaké informácie konkrétne odo mňa, napíšete mi na môj poslanecký mail, nájdete ho na stránke nrsr.sk, v zozname poslancov, a určite vám odpoviem.“

Moderátor: „Čo takto zákonom zrušiť nebankovky?“

Milan Mazurek: „Tak my chceme v podstate dosť výrazne obmedziť činnosť nebankových organizácií na Slovensku a celkovo zmeniť ten bankový sektor na Slovensku, zaviesť úplne inú kontrolu nad úrokovými sadzbami na Slovensku, lenže zase, je to koncepcia, ktorá je v súčasnosti len víziou do budúcnosti, musíme na nej ešte popracovať, je toho na nás v súčasnosti strašne veľa, tých problémov,

tých vecí, ktoré na Slovensku je treba zmeniť, naozaj veľmi veľa, a povedzme si rovno, keby na Slovensku existoval normálny reálny spravodlivý štát, tak ľudia, ako mnoho je tých prípadov, kedy si dôchodcovia povedzme požičajú na lieky od nebankového subjektu, poznám prípad z neďalekej dedinky od môjho mesta, kde si matka požičala od nebankovky 70 eur na vysokoškolský internát pre syna. Ak žijeme v štáte, ktorý toto dopustí, tak potom nevedno sa čomu čudovať, že nebankové organizácie takto krásne bohatnú na národe. Keby národ fungoval normálne, keby štát fungoval normálne, keby vláda pracovala pre ľudí, tak nebankové organizácie by na Slovensku nemohli fungovať tak ako fungujú, pretože by boli nepotrebné.“

Moderátor: „Prišla SMS správa teraz - nie sú tam dopady, žiadna ekonomická analýza. To je asi vzhľadom na to vystúpenie z EÚ.“

Milan Mazurek: „Tak pozriem sa na to určite, ja som tam čítal o ekonomických analýzach, konkrétne z dielne nášho poslanca Milana Uhríka, ako vravím, napíšte mi a konkretizujte článok, aby sme sa vedeli dohodnúť, lebo takto ťažko to riešiť.“

Moderátor: „Čo si myslíte o tom novom sídle exekučného úradu, naozaj toto je najpálčivejších problémom pre pomoc bežným občanom?“

Milan Mazurek: „No tak určite, k téme exekúcií som sa už vyjadroval a viete aký na to máme názor, celé je to na Slovensku dnes postavené zle a musíme to celé ako vravím prekonať.“

Moderátor: „Keď sa rozpráva o tom kradnutí, v Bánovej na D1 sa kradne, aj geodézia aj diaľničná spoločnosť dostávajú takí ľudia peniaze, čo nemajú na to právo.“

Milan Mazurek: „Tak v podstate, ak máte informácie o tomto projekte, nejaké veci, ktoré sa týkajú korupcie, na projekte netransparentného verejného obstarávania, určite nám to pošlite na e-mail, kľudne na môj, pošlite to predsedovi Mariánovi Kotlebovi, je to jedno, nech sa proste ku nám tie informácie dostanú a my s tým vyjdeme na verejnosť v rámci našich možností samozrejme, a čo sa týka tej prestavby diaľnic, tak ja cestujem po diaľniciach pravidelne a je to dnes úplná katastrofa, tá diaľnica medzi Ružomberkom a Popradom je úplne rozbitá, rozkopaná, vymieňajú sa tam zvodidlá na 10 – 15 úsekoch naraz, v strede tej diaľnice sa úplne vykopali trávnaté plochy a idú tam zaviesť nové betónové podlažie, vraj je to nariadenie Európskej únie, neviem konkrétne či je to fakt, ale sú to úplne zbytočné vyhodnené peniaze, ktoré sa dnes na týchto diaľniciach robia, a navyše obmedzenia pre šoférov, ktorí si platia diaľničnú známku a nakoniec na diaľnici musia jazdiť 60 alebo 80.“

Moderátor: „Pán poslanec, máte nejakých okresných predsedov? Kde je možné získať ich mená? Jana.“

Milan Mazurek: „Okresných predsedov samozrejme máme, ja konkrétne som krajským predsedom Ľudovej strany Naše Slovensko v prešovskom kraji, no a keď si otvoríte našu stránku naseslovensko.net, tak otvoríte si sekciu kontakty naľavo v menu a tam máte zoznam všetkých okresných predsedov aj s ich kontaktami.“

Moderátor: „Pán Mazurek, čo vaše vyjadrenia a útoky na arabské rodiny, na to ste už zabudli? A čo pán Magát? To je podľa vás slušný demokrat?“

Milan Mazurek: „Tak ja sa s pánom Magátom osobne nepoznám, nikdy som sa s ním osobne nerozprával...“

Moderátor: „Ale mali ste ho na kandidátke.“

Milan Mazurek: „Mali sme ho na kandidátke, potom spoluprácu s našou stranou ukončil, vidíte ako sa vyjadruje, ak si ho teraz pozriete, je proti nám, proti našej strane, to znamená, ak jeho nepovažujete za demokrata, považujete ho za človeka, ktorý nemá názory, ktoré môžu existovať v slobodnej spoločnosti, tak zároveň tento človek je proti nám, to znamená medzi nami neexistujú nejaké konexie hej? No a čo sa týka mojich vyjadrení tej arabskej rodine, tak to je zaujímavý príbeh, ktorý je absolútne kompletne zostrihaný v médiách, a jednalo sa o to, že sme išli z protiislamského protestu, protiimigračného protestu a cestou na vlakovú stanicu v Bratislave, kde som parkoval auto, som zbadal nejakú arabskú rodinku, nejaké zoskupenie ľudí, boli okolo nich policajti a ten malý drzý Arab, mohol mať meter 60, spoza policajtov mobilom kameroval všetkých okoloidúcich a takým prihlúpym úsmevom sa im vyškieral do tváre. No a ja som okolo neho prešiel, bolo mi to jedno, no ale za mnou išiel nejaký chlapec, ktorý ho požiadal pekne slušne, aby to video vymazal. Na to ten Arab začal vyskakovať, robil tam nejaké grimasy, bolo mu to jedno, on ho ešte raz slušne žiadal, aby to vymazal, aj policajti sa mu dokonca snažili dohovoriť, aby to video vymazal, nie, začal sa hádať, začal kričať. Tak ja som to opodiaľ iba sledoval, nijak som sa nezapájal, no ale potom urobil ten Arab niečo, čo jednoducho som tolerovať nevládol a povedzme si rovno, vybuchli mi nervy, aj keď mi je to teraz

ľúto, mohol som sa zachovať trošku inak, a tento Arab spoza policajtov zdvihol päst' a zakričal Allah akbar, jednoducho na slovenskej pôde. A keď si vezmeme že títo, táto arabská rodinka bola zo Saudskej Arábie a ak by ste vy dnes niekde v Saudskej Arábii na námestí zakričali kresťanské heslo, tak ak vás nezabijú, tak vám dajú doživotie. On vedomý si toho, tohto faktu, že kresťanské heslá v jeho krajine kričať nemôžete, že je na protiislamskom proteste, že všetci chlapi okolo sú pomaly dvakrát väčší, tak do tváre, výsmešne, pretože si myslel, že si môže robiť čo chce, pretože je pod ochranou polície, nám zakričal Allah akbar a vtedy všetkým ruplo nervy a čo dnes môžete vidieť v médiách, tak to je zostrihaná verzia, kde ukazujú jednu časť, tú arabskú rodinu vykresľujú ako nejakých chudáčikov, pritom na nich nikto neútočil, všetci útočili na toho jedného konkrétneho malého drzého Araba. A všetky tie konšpirácie o tom, že som hádzal nejaké kamene alebo dlažobné kocky, tak to sú úplné nezmysly. Ak sa dnes prídete pozrieť na tú vlakovú stanicu v Bratislave, tak ten chodník je asfaltový, kto vytiahne z asfaltového chodníka dlažobnú kocku, tak je podľa mňa nejaký čarodejník. No a policajti stáli asi 5 – 10 metrov odo mňa. Keby som niečo po nich hodil, okamžite som spacifikovaný na zemi. Keby som niečo po nich aj hodil, tak by to okamžite mali, ... ja som po nikom nič nehádzal, vyjadril som tam tie 3 – 4 vety, ktoré ma teraz mrzia a to je tak asi všetko.“

Moderátor: „Dobry deň, ďakujem Rádiu Frontinus za vašu reláciu, počúvam vás online z Nemecka, ste jedno z mála neskorumpovaných rádii, ktoré dá priestor vyjadriť sa každej politickej strane, držím palce ĽS NS, peknú nedeľu, Rado z Kuneradu. Máme tu ďalšiu SMS správu. Aspoň cez Skype či podobne by ste mohli komunikovať, tak ako to urobil minule pán Sulík, Zdeno z Martina.“

Milan Mazurek: „Komunikovať môžeme, stačí sa so mnou spojiť mailom a na nejakom komunikačnom prostriedku sa určite dohodneme.“

Moderátor: „Dobry deň, nech sa hosť vyjadrí k tým 550 štipendistom, čo majú prijať aj s rodinami zo Sýrie. Ďakujem.“

Milan Mazurek: „Konkrétne k týmto 550 štipendiám sme sa vyjadrili v národnej rade, kde nás poslanec Stanislav Mizík poslal interpeláciu na pána Lajčáka, ministra zahraničných vecí, kde sa pýtal, ako si to jednoducho mohol dovoliť. On ide na nejaké medzinárodné fórum, kde len preto, aby získal teplé miestečko nejakého komisára OSN, dnes už úplne skorumpovanej organizácie zodpovednej za bombardovanie Líbye, za zničenie Iraku a podobne, tak on ponúkne na Slovensku 550 štipendií úplne cudzím neeurópskym emigrantom, niekde z Líbye, Sýrie a Iraku. Povedzme si rovno, čo sú to dnes za krajiny. To sú tie asi najbezpečnejšie, najlepšie krajiny, ktoré dnes na svete máme. Hovorím ironicky. A to, že si to tento človek dovoľil, len poukazuje na to, kde slovenská vláda, táto vládna koalícia má slušných pracujúcich ľudí. Ja som to teraz spomínal pred chvíľkou, keď si jedna matka z vedľajšej dedinky musela požičať 70 eur od nebankovej organizácie, aby vrátila s nejakými obrovskými úrokmi omnoho väčšiu čiastku, na internát, vysokoškolský internát pre svojho syna. A cudzí neeurópsky imigrant, islamský imigrant, ktorí nenávidia našu kultúru, prišli sem, aby mohli všetko zničiť, veď sa pozrime povedzme na prípad v Kolíne nad Rýnom na Silvestra, kde boli stovky bielych žien znásilnených týmito imigrantami, pozrime sa, čo sa deje v Calais, pozrime sa, že Paríž je už pomaly dnes islamské mesto, pozrime sa, čo sa deje vo Švédsku, kde na tých hudobných festivaloch znásilňovali tie dievčatá po desiatkach, toto sa deje po celej západnej Európe, úplné peklo, už je na prahu občianskej vojny. A náš minister, miesto toho, aby chránil slušných ľudí, aby podporil slovenských študentov, slovenských občanov, slovenské rodiny, dá 550 štipendií úplne cudzím ľuďom, a všetko to zase zaplatíme my. Každý si môže urobiť názor na to, komu táto vláda slúži.“

Moderátor: „Ďakujeme veľmi pekne nášmu dnešnému hosťovi, konkrétne to bol poslanec NR SR pán Milan Mazurek za stranu Kotleba Ľudová strana Naše Slovensko.“

Milan Mazurek: „Ďakujem všetkým poslucháčom no a prajem príjemný zvyšok nedele.“

Moderátor: „Takisto aj ja prajem pekný zvyšok dňa no a samozrejme aj víkend, o týždeň sa počujeme opäť, no a samozrejme opäť s ďalším politickým hosťom. Pekný deň a dobrú chuť k nedeľnému obedu. Dovoľtia.“

11:04:45 Frontinus (jingel)

* * *

I.

Účastník konania odvysielal dňa 2. 10. 2016 v čase o cca 9:34 hod. na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*. *Debata na telefón* je politicko-publicistický program, v ktorom je vždy poskytnutý priestor jednému zástupcovi slovenskej politickej scény, aby prezentoval svoje názory a postoje. Relácia bola rozdelená do troch hlavných častí. V prvej kládol hosťovi otázky moderátor, v druhej naživo telefonujúci poslucháči a v poslednej časti čítal moderátor SMS správy a e-maily poslucháčov. V predmetnom vydaní programu bol jediným hosťom poslanec NR SR Milan Mazurek zo strany Kotleba - Ľudová strana Naše Slovensko, ktorý sa vyjadroval najmä k témam súvisiacim s rómskou problematikou, ďalej k bezpečnosti, sociálnemu systému a všeobecne k politickej situácii na Slovensku.

Správne konanie č. 898/SKO/2016 bolo, okrem iného, začaté pre dôvodné podozrenie, že účastník konania takto odvysielaným programom porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistických programov. Vysielateľ je povinný rešpektovať zákonnú požiadavku vyplývajúcu z § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., t.j., aby politicko-publicistické programy boli objektívne a nestranné a aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru. Na základe § 5 ods. 1 písm. g) v spojení s § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je Rada povinná preskúmať, či odvysielaný program spĺňal požiadavku objektívnosti a nestrannosti.

Tematický obsah programu tvorili viaceré spoločensky relevantné otázky, ku ktorým zaujal svoje stanovisko jediný hosť programu, poslanec NR SR M. Mazurek. V rámci programu prezentoval svoje vyhranené názory a negatívny postoj vo vzťahu k riešeniu vybraných problémov ako zo strany vlády SR, tak i opozičných strán. Počas celého trvania programu bola v rôznych súvislostiach zaznamenávaná predovšetkým opakovaná kritika vlády a vládnych strán, a to najmä strany Smer-SD, napr., že vládna strana „kašle“ na dôchodcov atď., cit.: *„No ale čo je najsmutnejšie, tak práve táto časť, títo penzisti, väčšina z nich volí stranu, ktorá dokázala zvýšiť dôchodok, zvýšiť im dôchodok o euro 70 alebo euro 90, zatiaľ čo sem začala dovážať imigrantov, na ktorých neváhala použiť vyše tisíc eur mesačne na jedného. Takýto záujem o nich má bývalá vládna strana a v súčasnosti strana, ktorá má premiérske kreslo... práve títo ľudia, ktorých sa tento problém najviac dotýka, volia stranu, ktorá im ho nikdy nevyrieši, a práve ktorá je jedna zo spoluzodpovedných za tento súčasný stav, za to, aké veľké penzie máme, za to, akým smerom sa vyvíjajú, za to, že prijali zákon, ktorým sa bude stále navyšovať dôchodkový vek, čo je v podstate podľa mňa úplný teror na občanov,“*

Milan Mazurek otvorene kritizoval aj konkrétne osoby - premiéra SR Roberta Fica (*„jedna z najbláznivejších čiasťok, aké Robert Fico za svoju kariéru dokázal vytvoriť“*), ministra vnútra Roberta Kaliňáka (*„Robert Kaliňák si vôbec neplní svoju funkciu ministra vnútra. Robert Kaliňák absolútne, povedzme to rovno, kašle na všetkých slušných občanov,“*), ministra zahraničných vecí Miroslava Lajčáka (*„On ide na nejaké medzinárodné fórum, kde len preto, aby získal teplé miestečko nejakého komisára OSN, ..., tak on ponúkne na Slovensku 550 štipendií úplne cudzím neeurópskym emigrantom...“*), ministerku spravodlivosti Luciu Žitňanskú (*„majú takýto bláznivý nápad“*), riaditeľa RTVS Václava Miku (*„podlieha vládnej moci“*) a nepriamo aj generálneho prokurátora Jaromíra Čížňára (*„a príde generálna prokuratúra, kde momentálne sedí spolužiak pána Roberta Fica, a ten to len tak šmahom ruky zastaví a vyšetrovanie skončí.“*).

Rovnako M. Mazurek kritizoval aj opozičné strany OĽaNO a SaS, a z politikov menovite Igora Matoviča (*„každý takýto pokus je len pokus o mediálnu prezentáciu, v tomto prípade jedného jednotlivca“*) a Luciu Nicholsonovú. Kritike podrobil aj mimovládne organizácie (*„všelijaké neomarxistické mimovládky“*), z ktorých konkrétne menoval mimovládnu organizáciu *Ľudia proti rasizmu*.

Z celkového vyznenia programu bolo možné zhodnotiť, že jeho vyjadrenia vo vzťahu k vláde, ale aj k opozícii mali silný negatívny charakter a vyskytovali sa kontinuálne počas celého programu v súvislosti s rôznymi diskutovanými témami. Ďalšími v programe prezentovanými témami bola kritika väzenského systému, konkrétne jeho nefunkčnosť, ktorej dôsledkom má byť zlyhanie

prevýchovy delikventov. Ďalej M. Mazurek vyslovil potrebu zreformovať školský systém, pričom kritizoval návrh na integráciu detí z osobitnej školy, ktorý označil za cit.: „bláznivý nápad“, v ktorom vidí „trest“, cit.: „A ja to poviem zo svojich osobných skúseností, je to už dávno, čo som bol na základnej škole, ale pamätám si to ako dnes, keď sme nastúpili do piateho ročníka, a v triede bolo viac Cigánov, ktorí mali byť ôsmaci, deviataci a jednoducho prepadávali, prechádzali, ale stále to boli tí Cigáni, ktorí prešli zápisom do normálnej školy, zatiaľ čo osobitná škola bola naproti cez ulicu, a keď sa tam otvorili tie dvere, u nás v Spišskej Belej je tá osobitná škola asi z 95 % tvorená týmto etnikom, keď sa tam otvorili dvere, vyleteli, bolo to jednoducho ako keby sme boli v zoologickej záhrade, a oni, pani Nicholsonová, ktorá jedna je zo spoluautorkyň tohto návrhu, aj s pani Žitňanskou, majú takýto bláznivý nápad, týchto ľudí, týchto mladých asociálov, jednoducho ľudí, ktorí neprešli zápisom do bežnej školy, to znamená, sú klasifikovaní ako mentálne retardovaní, dávať do škôl s normálnymi slušnými ľuďmi. A pre nás to neznamena nič iné, než že chcú trestať slušných ľudí tak, že ich deti budú chodiť do školy s týmito ľuďmi len preto, že sú slušní, že sa rozhodli žiť normálnym usporiadaným životom, pracovať a vytvárať tomuto štátu hodnoty.“

Kritike podrobil aj súčasné čerpanie eurofondov, investovanie a prerozdelenie financií, či mimovládne organizácie, cit.: „Problémom sú tieto mimovládne organizácie, ktoré sa venujú tomuto problému. Väčšina z nich sídli v Bratislave a o skutočnej povahe cigánskeho problému nemá absolútne nijaký pojem, netuší ani len čo sa tam deje. No a na takéto projekty, ktoré ste spomínali, učenie tancovania, narábania s počítačmi v cigánskych osadách, deti, ktoré si nevedia umyť ruky, ktoré v živote nevideli splachovací záchod, oni učia narábať s počítačom, a zoberú na to 20 – 25 tisíc eur.“ Ďalej poslanec M. Mazurek poukázal na problémy s únikom mladých ľudí do zahraničia a apeloval na ich podporu. Rovnako podrobil kritike výbor pre ľudské práva v dôsledku nečinnosti v súvislosti s kauzou zneužívania maloletých dievčat v resocializačných zariadeniach.

Pomerne rozsiahlu obsahovú časť programu tvorili vyjadrenia M. Mazureka na adresu rómskej národnostnej menšiny a imigrantov. Zaznelo viacero kontroverzných, ba až nenávisťných vyjadrení, často na hranici rasizmu a xenofóbie, zasahujúcich do základných ľudských práv (návrhy odňať sociálne dávky, prísnejšie trestať, biznis z plodenia detí, segregovať deti). V rámci relácie zazneli výhradne názory M. Mazureka, napriek skutočnosti, že riešenie rómskej problematiky je bez pochyb diskutovanou témou, v ktorej je zastúpených mnoho názorov.

Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov informácií vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákovi čo najširšie a najobjektívnejšie informácie. Voči predmetným vyjadreniam nebolo v rámci programu zabezpečené stanovisko takto kritizovaných subjektov, a teda osôb, strán, či organizácií. Rada sa už opakovane zaoberala zachovaním objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov v prípade, ak je obsahom programu politická diskusia len s jedným politickým predstaviteľom, resp. len s politickými predstaviteľmi jedného politického spektra. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v záujme splnenia si povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistických programov podľa § 16 ods. 3 písm. b) nemusí mať takýto program nevyhnutne zastúpenie viacerých predstaviteľov politickej reprezentácie. Postačujúcim je pokiaľ moderátor programu svojím aktívnym moderovaním zabezpečuje názorovú oponentúru a kriticky vyvažuje subjektívne vyjadrenia hosťa.

Dňa 16. 2. 2017 listom zaevidovaným pod č. 898/SKO/2016-2 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania č. 898/SKO/2016, v ktorom uvádza svoj názor, že odvysielaním predmetného programu neprišlo k porušeniu ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z., cit.: „Vyjadrenia kritických názorov pána poslanca NR SR Milana Mazureka na situáciu na Slovensku je absolútne legitímny postoj v súlade so zákonom č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.“ Účastníka konania argumentuje, že v mediálnom prostredí je bežná kritika vlády zo strany politikov, cit.: „Denne sa stretávame, že napr. opozičný poslanec Matovič kritizuje vládu, politikov, ministrov v médiách a nie je to vnímané ako porušenie povinnosti v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii. Vyslovenie pravdivých skutočností nemožno právne kvalifikovať ako porušenie zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.“ Predmetom správneho konania je výhradne posúdenie

skutočnosti, či v rámci programu *Debata na telefón* odvysielanom na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus dňa 2. 10. 2016 prišlo k zabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu v súvislosti s čím možno považovať argument o iných mediálnych vyhláseniach za irelevantný.

K námietke o odvysielaní pravdivých skutočností účastník konania ďalej dodáva, cit.: „*Opis pravdivých skutočností poslancom NR SR Milanom Mazurekom nie je možné hodnotiť (správnym orgánom a jeho voľnou úvahou) ako neobjektívne, čo bolo zrejme aj z pochvalných reakcií poslucháčov a vyjadrenie podpory poslancovi Mazurekovi.*“

Skúmanie pravdivosti programom podaných skutočností nie je predmetom posudzovania zo strany Rady, nakoľko do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť, či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané. Riešenie takejto sporovej situácie prislúcha všeobecným súdom. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že v prípade nepravdivosti informácii má verejnosť možnosť požadovať od vysielateľa odvysielanie opravy nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich údajov v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.. Požiadavka pravdivosti je len jedným z hodnotiacich kritérií pri posudzovaní objektivity programu a pre konštatovanie porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) nie je nevyhnutné konštatovať aj nepravdivosť odvysielaných informácií. Obsah programu tvorili v prevažnej miere výhradne hodnotiace komentáre, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti absolútne vylúčené. V programe prezentované vyhradené názory na rôzne spoločenské kauzy nemožno označiť za objektívne pravdivé, avšak ani nepravdivé. V prípade prezentovania takýchto kontroverzných tém je posúdenie pravdivosti, resp. relevantnosti vecou subjektívneho vnímania. Názory a predstava o správnosti a pravdivosti v programe prezentovaných vyjadrení sa tak, ako to je politike vlastné, v jednotlivých politických spektrách líšia. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu, ktorý pojednáva o kontroverzných témach nie je nevyhnutné prezentovať výhradne objektívne a podložené informácie, je však potrebné zabezpečiť názorovú pluralitu tak, aby si poslucháč mohol vytvoriť ucelený názor na predmetnú kauzu a ponúknuť mu viaceré, pre danú tému relevantné skutočnosti. Tvrdenie účastníka konania o pravdivosti prezentovaných skutočností je tak výhradne subjektívneho charakteru a vychádzajúc z uvedenej argumentácie ho možno považovať za nesprávne.

V záujme zabezpečenia objektivity a nestrannosti programov, do ktorých je ako hosť pozvaný len jediný zástupca politického spektra je potrebné, aby boli ním prezentované informácie vyvažované moderátorom, alebo iným spôsobom, nie je však nevyhnutné, aby priamo v programe vystupoval aj politický oponent. Na základe v programe odznenej kritiky tak bolo nevyhnutné v záujme zachovania objektivity a nestrannosti zabezpečiť konfrontáciu vyhradených názorov M. Mazureka, či už prezentovaním stanoviska dotknutých osôb, alebo názorovou oponentúrou, ktorú by poskytoval moderátor. Zo záznamu vysielania, ako i prepisu/popisu skutkového stavu však vyplýva, že moderátor hosťa v žiadnom ohľade nekoordinoval, bol pasívny a do jeho vyjadrení nezasahoval ani čo sa týka ich obsahu a ani času. Mazurek vo svojich vyjadreniach neposkytuje reálne riešenia problémov, ale všeobecne konštatuje, že systém je zlý, moderátor ho však ani v tomto hľadisku nereguloval a nevyžadoval konkretizáciu návrhov riešení. K predmetnému účastník konania vo svojom vyjadrení uvádza, cit.: „*To, že sa nejednalo o monológ pána poslanca Mazureka je zrejme aj zo 17 stranového prepisu programu Debata an telefón dňa 02. 10. 2016 v Rádiu Frontinus, pretože moderátor viac ako 50 krát vstúpil slovami alebo otázkami do komunikácie poslanca Mazureka. Zároveň veľa otázok položili, zatelefonovali poslancovi Mazurekovi i poslucháči rádia.*“

Ako bolo uvedené vyššie zákon neustanovuje presný spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť splnenie povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b). Dialóg nie je definičným kritériom objektívnosti a nestrannosti programov, nakoľko aj v prípade monológu môže prísť k objektívnemu informovaniu, k čomu naopak nemusí, za istých podmienok, prísť ani v debate s viacerými účinkujúcimi. Objektivitu a nestrannosť politicko-publicistického programu tak nemožno posudzovať výhradne technicky, tak ako sa domnieva účastník konania. Jediným identifikátorom objektívnosti nie je len fakt, že moderátor poslanca prerušil, a že bol vyhradený priestor na posluchácke otázky. Zo záznamu vysielania, ako i prepisu/ popisu skutkového stavu vyplýva, že v predmetnom prípade išlo skôr o monologické

výstupy, v ktorých M. Mazurek prezentoval svoje názory, ktoré neboli korigované a regulované moderátorom. Ten zostal v rámci celého programu pasívny a nekorigoval vyjadrenia M. Mazureka ani čo sa týka obsahu ani po časovej stránke. Korekciu vyjadrenia host'a sme zaznamenali len v jedinom prípade, cit.:

M. Mazurek: „Takýto záujem o nich má bývalá vládna strana a v súčasnosti strana, ktorá má premiérske kreslo.“

Moderátor: „Nie je to bývalá vládna, je ešte stále vládnu stranou.“

Funkciou moderátora v prípade politickej diskusie len s jedným politickým predstaviteľom je svojimi argumentmi vyvažovať a konfrontovať jednostranné názory. Na takéto výroky host'a však moderátor nijako nereagoval, naopak, viackrát mu svojimi otázkami nahrával, napr. cit.:

Moderátor: „...v podstate sú rôzne granty aj z Európskej únie, ktoré má možnosť Slovensko využiť a nie je to málo peňazí, naozaj sú to milióny a milióny eur, dokonca stovky miliónov eur, ktorými sa môžu riešiť, ktorými sa môže riešiť problematika rómskej otázky, no ale v rámci tohto smeru sa ešte vlastne v parlamente ani teda vo vláde nič nepohlo. Ak vieme že do roku 2020 musíme tie financie vyčerpať, takže už keby sme teraz len začali, tak už je v podstate neskoro, takže akým spôsobom to bude, lebo vieme, že v minulosti sa využili tie peniaze z Európskej únie na to, aby vlastne tieto sociálne slabšie časti populácie boli, že ich učili tancovať, že ich učili spievať a podobne, neriešili sa žiadne povedzme vysporiadavanie pozemkov pod osadami, neriešilo sa vlastne nič podobné, aj keď na to peniaze z Európskej únie sú.“

Moderátor nepodrobil kritike ani niektoré kontroverzné aktivity politickej strany Kotleba – ĽS NS prezentované v relácii host'om, konkrétne napr. vlakové hliadky a nereagoval ani na vyhlásenie Milana Mazureka, že preňho „je prvým a jediným skutočným prezidentom doktor Jozef Tiso.“ Rada skonštatovala, že moderátor svojím konaním žiadnym spôsobom neprispel k objektivite a nestrannosti programu, bol pasívny, kontroverzné vyjadrenia nekorigoval a nevyvažoval a neplnil si tak funkciu oponenta v diskusii.

Ďalej účastník konania vo svojom vyjadrení uvádza, že pluralita informácií programu mala byť zabezpečená otázkami poslucháčov, ktorí sa telefonátmi zapojili do debaty. Ako vyplýva zo záznamu vysielania i prepisu/popisu skutkového stavu, do relácie sa zapojilo pomerne veľké množstvo poslucháčov. Priamo do štúdia telefonovalo 9 poslucháčov a moderátor prečítal aj viacero SMS-iek a e-mailov poslucháčov. V súvislosti s predmetným argumentom účastníka konania však na tomto mieste Rada uvádza, že pluralita názorov sa v zmysle objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov chápe ako zabezpečenie viacerých názorových spektier pri otázkach, na ktoré existuje viacero názorov, čo boli nepochybne všetky témy, ktorým bol venovaný priestor v rámci vysielania programu *Debata na telefón*. Väčšina telefonujúcich bola k host'ovi priaznivo naklonená, kritické voči host'ovi boli iba niektoré SMS-ky a e-maily, napr. jeden z poslucháčov nazval host'a extrémistom, iný pripomenul host'ovi jeho útok na arabskú rodinu v Bratislave a kontroverzného Mariána Magáta, ktorý kandidoval za stranu Kotleba – ĽS NS, ale potom spoluprácu so stranou ukončil, tie však predstavovali z časového, ako i obsahového hľadiska programu zanedbateľné minimum. Všetky ostatné telefonáty i správy korešpondovali s názorom a uhlom pohľadu host'a. V rámci priestoru pre poslucháčov zaznela napr. otázka týkajúca sa problematiky vlakových hliadok, v súvislosti s ktorou prišlo ku kritike ministerky spravodlivosti Lucie Žitňanskej, v danom prípade opäť bez protichodného názoru. Ďalšia poslucháčka kritizovala fungovanie sociálneho systému a nízke dôchodky. Na tomto mieste opäť prišlo ku kritike prerozdeľovania verejných financií, na ktorú taktiež nezaznelo žiadne vyvažujúce, či vysvetľujúce stanovisko takto dotknutých subjektov, či na danú tému iný, alternatívny názor.

Vychádzajúc z uvedeného bolo možné konštatovať, že poslucháči posudzovaného programu väčšinou prezentovali svoje súhlasné stanoviská s názormi M. Mazureka a vyjadrovali mu svoje sympatie. Názory prezentované v programe nemožno považovať za všeobecne akceptované. Obsahom programu boli viaceré kontroverzné témy, názory na ktoré sa u jednotlivých skupinách obyvateľstva, nielen politicky vyhranených, v podstatnej miere odlišujú. Telefonické podnety a ich obsah tak nemožno považovať v rámci programu *Debata na telefón* za prostriedok, ktorý by slúžil na zabezpečenie plurality názorov v politicko-publicistickom programe.

Účastník konania vo svojom vyjadrení ďalej uvádza, že skutočnosť, že v programe zazneli výroky kritizujúce najmä vládu SR a vládnu stranu Smer-SD je cit.: „*absolútne v súlade so zákonom č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii. Opoziční politici vyjadrujú v médiách denne kritické názory na vládu SR a vládnu stranu Smer-SD a je to plne v súlade so zákonom č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.*“

V danom prípade nie je vysielateľ sankcionovaný za odvysielanie kritických vyjadrení, ale za nesplnenie si povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b). Na splnenie povinnosti podľa predmetného ustanovenia je potrebné zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistickej relácie s ohľadom na jej celkové vyznenie. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie objektívnosti a nestrannosti spravodajskej relácie, v prípade ak príspevok prezentuje kontroverznú informáciu, v ktorej je zainteresovaných viacero strán, je zabezpečiť stanovisko všetkých takto dotknutých strán, či zabezpečiť dostatočnú názorovú konfrontáciu a vyvažujúce stanoviská k diskutovaným témam, ktoré v posudzovanom programe absentovali.

Problematickými boli aj niektoré rozšírené hoaxy a konšpiračné správy, ktoré hosť vo svojom vystúpení spomenul, napr. cit.:

Milan Mazurek: „*veď sa pozrime povedzme na prípad v Kolíne nad Rýnom na Silvestra, kde boli stovky bielych žien znásilnených týmito imigrantami, pozrime sa, čo sa deje v Calais, pozrime sa, že Paríž je už pomaly dnes islamské mesto, pozrime sa, čo sa deje vo Švédsku, kde na tých hudobných festivaloch znásilňovali tie dievčatá po desiatkach, toto sa deje po celej západnej Európe, úplné peklo, už je na prahu občianskej vojny.*“

(Čo sa týka prípadov sexuálneho obťažovania v Kolíne, vo väčšine prípadov nešlo o znásilnenia, ale o obchytkávanie a krádeže, ako vyplýva z informácií dostupných napr. na <http://dennik.hnonline.sk/svet/567835-obchytkavali-nas-vsade-zeny-z-kolina-nad-rynom-popisali-sexualne-utoky>, či na: <http://www.cas.sk/clanok/363911/kolin-nad-rynom-vacsina-z-podozrivych-zo-silvestrovskych-utokov-su-utecenci/>. V súvislosti s prípadmi sexuálneho obťažovania na švédskych festivaloch nie je na základe verejne dostupných informácií potvrdená spojitosť s imigrantmi, dostupné napr. na <http://spravy.pravda.sk/svet/clanok/398233-svedsko-ohlasilo-desiatky-pripadov-sexualneho-obtazovania-na-festivaloch/>. Informácie o šírení konšpirácii o dianí vo Švédsku sú verejne dostupné napr. na: <https://dennikn.sk/592909/facebookom-sa-siri-propaganda-ako-migranti-rozvratili-svedsko/?ref=tit>).

Jedným z hodnotiacich kritérií pojmov objektivita je relevancia informácií a ich presnosť a transparentnosť. Rada skonštatovala, že práve konšpiračné správy predstavujú z hľadiska objektívneho informovania verejnosti neželaný obsah vysielania, ktorý je vysielateľ povinný vyvážiť prezentovaním alternatívnych, resp. pravdivých informácií.

Účastník konania vo svojom vyjadrení k predmetu správneho konania opakovane na viacerých miestach namieta právo na slobodu prejavu, ako vysielateľa, tak aj poslanca Mazureka. Rada v súvislosti s uvedeným argumentom uvádza, že za obsah vysielania zodpovedá výlučne vysielateľ. Účinkujúci v jednotlivých komunikátoch nenesú zodpovednosť za porušenie povinnosti podľa zákona č. 308/2000 Z. z., keďže Radou regulované subjekty sú vymedzené v § 2 zákona č. 308/2000 a právomoc Rady sa nevzťahuje na konkrétne výroky a vyjadrenia osôb, ale na obsah vysielania, za ktorý zodpovedá výhradne vysielateľ, účastník konania spoločnosť FRONTINUS s. r. o. Obsah programov, ako aj ich redakčná úprava a spracovanie, spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle, pri čom však musí dbať na splnenie zákonných povinností. Zdôrazňujeme, že rozhodnutím Rady tak nemôže prísť v žiadnom prípade k obmedzeniu slobody prejavu M. Mazureka, nakoľko spravovaným subjektom je výhradne vysielateľ.

Sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.: „*Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno*

obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07). Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezochoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality)
- a sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu. Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských relácií a politicko-publicistických programov, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a vytvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonného ustanovenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci politicko-publicistického programu je treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou vytvoriť si na predmetnú kauzu vlastný názor. Preto je nevyhnutné, aby v politicko-publicistických programoch boli recipientom poskytnuté čo najširšie fakty, po zhodnotení ktorých si budú môcť sami a slobodne vytvoriť na predmetnú otázku vlastný názor. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou práva verejnosti prijímať informácie, ktoré sú objektívne a nestranné, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.. Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.

Proporcionality obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.

z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť politicko-publicistických programov, sledujúc legítimný cieľ ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranné informovaný o spoločensky relevantných témach.

Rade prináleží skúmať zachovanie proporcionality len v druhej rovine, ktorou je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý bol podpísaný členskými štátmi Rady Európy a ďalšími zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru. Požiadavka, aby názory odvysielané v programoch spravodajského, či politickopublicistického typu boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: *„Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“* Obdobné aj Rezolúcia 428 (1970) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy v časti A. Štatút a nezávislosť tlače a ostatných masmédií v bode 3 v súvislosti s uplatňovaním slobody prejavu uvádza, cit.: *„Toto právo musí zahŕňať slobodu vyhľadávať, prijímať, oznamovať, publikovať a šíriť informácie a myšlienky, z čoho vyplýva pre verejné orgány povinnosť sprístupniť, v rozumných medziach, informácie týkajúce sa otázok verejného záujmu a pre masmédiá povinnosť poskytovať úplné a všeobecné informácie o verejných veciach.“*

Právo verejnosti na pluralitné informácie v médiách vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vyslovil názor, že občanom ako pasívnym recipientom informácií musí byť umožnené prijímať rozmanité informácie, aby si spomedzi nich mohli vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor, pričom práve pluralita myšlienok a informácií je to, čo robí demokratickú spoločnosť demokratickou (*Prípad Cetin a ostatní proti Turecku, sťažnosť č. 40153/98 a 40160/98, bod 64*).

V prípade informovania prostredníctvom spravodajských a politicko-publicistických programov je právo verejnosti na informácie napĺňané aj poskytovaním informácií určitej kvality. Opodstatnenosť tejto povinnosti vyplýva z charakteru daných programov. Spravodajské, ako i politicko-publicistické programy obsahujú informácie, ktoré majú v demokratickej spoločnosti nepochybne mienkotvorný charakter, preto je nevyhnutné, aby boli takto prezentované informácie vyvážené a vo svojom celku objektívne a nestranné, sledujúc vytvorenie podmienok na to, aby si recipient si na ich základe mohol vytvoriť na predmetnú otázku vlastný názor. Právo verejnosti na informácie je nesporne legítimným cieľom na obmedzenie slobody prejavu.

Reguláciou a výkonom dohľadu v oblasti vysielania tak neprichádza k nelegitímnemu obmedzovaniu slobody prejavu subjektov. Najmä v súvislosti s informovaním o spoločensky dôležitých skutočnostiach, je potreba objektívneho a nestranného informovania zdôraznená verejným záujmom. V prípade ak sú v rámci vysielania prezentované vyhradené názory, v záujme splnenia si svojej zákonnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) je vysielateľ povinný zabezpečiť ich vyváženú a objektivizáciu. Ku kritike M. Mazureka v rámci posudzovaného programu však neodoznalo žiadne stanovisko dotknutých strán, keďže tie neboli prítomné. V prípade, ak je súčasťou debát iba strana prezentujúca jeden uhol pohľadu je výhradne úlohou moderátora konfrontovať kritické vyjadrenia. Máme za to, že v posudzovanom prípade moderátor vyjadrenia host'a žiadnym spôsobom nevyvažoval ani nekoordinoval a názory a vyjadrenia host'a tak ostali bez akejkoľvek konfrontácie. Vzhľadom na celkové vyznenie príspevku a význam poskytovaných informácií má Rada za to, že na základe spracovania a obsahu bol poslucháčom prezentovaný jediný názor a nebolo tak

umožnené, aby si mohli na diskutované témy utvoriť vlastný názor, založený na pluralitných informáciách. Posudzovaný program neposkytoval objektívne a nestranné informácie, k čomu prišlo opakovaným a pomerne kontinuálnym prezentovaním kritických výrokov na predstaviteľov slovenského politického spektra, ako koaličného, tak i opozičného, ktoré neboli ničím vyvážené, ako i prezentovaním vyhranených názorov na spoločensky relevantné témy, ktoré sú predmetom diskusií. V rámci programu *Debata na telefón* tak v dôsledku pasivity moderátora nezazneli žiadne alternatívne názory, ktoré by vyvažovali vyhranené a zaujaté závery M. Mazureka.

Konaním účastníka konania tak prišlo k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b). S ohľadom na spoločenskú dôležitosť programom podávaných informácií a záujem verejnosti na ich objektívnosti a nestrannosti je v danom prípade legitímne a v demokratickej spoločnosti nevyhnutné obmedziť slobodu prejavu vysielateľa a vyvodiť voči nemu administratívnoprávnu zodpovednosť.

II.

Správne konanie č. 898/SKO/2016 bolo začaté aj pre dôvodné podozrenie, že odvysielaním programu *Debata na telefón* dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. na programovej službe Rádio Frontinus mohlo prísť k porušeniu § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.. Predmetné ustanovenie zakazuje, aby programová služba a jej zložky propagovali násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovali nenávisť, znevažovali alebo hanobili na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine.

Dňa 16. 2. 2017 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania, v ktorom namieta právo na slobodu prejavu a odkazuje na pozornosť venovanú obmedzeniu slobody prejavu na pôde Európskeho súdu pre ľudské práva, ako i Európskeho súdneho dvora a na úpravu ochrany práva na slobodu prejavu vo viacerých právnych dokumentoch, cit.: „*Európsky parlament v prijatých rezolúciách zdôraznil, že podstata slobody prejavu ako právo zahŕňa možnosť vyjadrovať názor bez zasahovania a vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie a idey cez akékoľvek médiá.*“ Ďalej účastník konania odkazuje na čl. 9,10,11 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zdôrazňuje, že na voľnú úvahu pri posúdení nevyhnutnosti zásahu do ľudských práv je vymedzený len úzky priestor, cit.: „*pri slobode prejavu je napríklad priestor na voľnú úvahu úzky, keď sa zásah týka politického prejavu, pretože tu sa zásah dotýka samej podstaty demokracie: obmedziť tento spôsob prejavu oslabuje demokraciu, s ktorou sa v Dohovore počíta ako s jediným možným politickým modelom.*“ a poukazuje na skutočnosť, že cit.: „*Účel Európskeho dohovoru a nutnosť udržať určitý rovnaký štandard ochrany zaručených práv si vyžadujú vykladať jeho pojmy autonómne, nezávisle od pojmov vnútroštátneho práva zmluvných štátov.*“

Účastník konania namieta ochranu práva na slobodu prejavu ako jedného zo základných pilierov demokratickej spoločnosti a ako príklad poukazuje na rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, či na konštatáciu štrasburského súdu. Cit.: „*Vo veci Feldek c. Slovenská republika (rozsudok z 12. júla 2001), v ktorej predmetom kontroly štrasburského súdu bolo odsúdenie sťažovateľa za jeho výrok o „fašistickej minulosti“ člena vlády vyslovený a uverejnený „v rámci politickej debaty o otázkach všeobecného a verejného záujmu vzťahujúcich sa na dejiny Slovenska a spôsobilých ovplyvniť jeho Ďalší demokratický vývin“, súd v tejto súvislosti uviedol, že „len veľmi silné dôvody môžu ospravedlniť obmedzenia politickej diskusie“, a odsúdil žalovaný štát, pretože „najvyšší súd nezistil presvedčivým spôsobom existenciu naliehavej spoločenskej potreby opodstatňujúcej preferovanie ochrany osobných práv verejne činnej osoby pred právom sťažovateľa na slobodu prejavu a všeobecným záujmom chrániť túto slobodu, keď ide o otázky verejného charakteru. V tejto veci európsky sudca neponechal národnému sudcovi nijaký priestor na vlastnú (reštriktívnu) interpretáciu sporného výroku „fašistická minulosť“, pretože podľa neho ide o „mnohojazyčné vyjadrenie schopné vyvolať u čitateľa rôzne interpretácie, čo sa týka jeho významu i váhy.*“

Zo samotného zakotvenia povinnosti vysielateľa týkajúcej sa zákazu „*propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine*“ podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je zrejmé, že sa vo všeobecnosti jedná o obmedzenie slobody prejavu v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných. Predmetom posúdenia zo strany Rady teda bolo, či odvysielaný sporný program svojím obsahom a spracovaním zasiahol do ústavou zaručených práv a slobôd iných v takej miere, že v zásade so zásadou proporcionality bolo nevyhnutné obmedziť slobodu prejavu účastníka konania prostredníctvom vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti voči účastníkovi konania podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo teda potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov obdobne ako na str. 24 - 25 tohto rozhodnutia. Aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) obmedzujúceho slobodu prejavu je v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať. V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku uplatnenia zákazu otvoreného či skrytého podnecovania nenávisťou, znevažovania alebo hanobenia na základe viery a náboženstva, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, sledujúc legitímny cieľ ochranu verejného poriadku a ochranu práv a slobôd iných.

Ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) je ochranou pred tzv. hate speech, ktorej je v rámci Európskej únie venovaná veľká pozornosť aj na pôde Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý v rozhodnutí *Erbakan v. Turkey* uviedol, že tolerancia a úcta k rovnakej dôstojnosti všetkých ľudských bytostí tvorí základ demokratickej pluralitnej spoločnosti. Za týchto okolností, môže byť zo zásady uznané za nevyhnutné v určitých demokratických spoločnostiach sankcionovať, či dokonca predchádzať všetkým formám prejavu, ktoré by rozširovali, iniciovali, propagovali alebo schvaľovali nenávisť založenú na netolerancii... za predpokladu, že akékoľvek, formality podmienky, obmedzenie alebo sankcie takto uložené sú primerané sledovanému legitímnemu cieľu („... *Tolerance and respect for the equal dignity of all human beings constitute the foundations of a democratic, pluralistic society. That being so, as a matter of principle it may be considered necessary in certain democratic societies to sanction or even prevent all forms of expression which spread, incite, promote or justify hatred based on intolerance ..., provided that any 'formalities', 'conditions', 'restrictions' or 'penalties' imposed are proportionate to the legitimate aim pursued.*“ (*Erbakan v. Turkey judgment of 6 July 2006, § 56*). Vychádzajúc z uvedeného je tak zrejmé, že ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) sleduje legitímny cieľ, ktorého nevyhnutnosť a opodstatnenosť v právnom poriadku nie je predmetom posudzovania zo strany správneho orgánu. Úlohou správneho orgánu je len posúdiť, či je možné predmetné ustanovenie aplikovať na posudzovaný skutkový stav, a v prípade, ak príde ku konštatovaniu porušenia povinnosti, či je nevyhnutné v demokratickej spoločnosti obmedziť na jeho základe slobodu prejavu vysielateľa.

Podstatnú obsahovú časť posudzovaného programu venoval hosť M. Mazurek tzv. rómskej problematike. Pri analyzovaní situácie a návrhoch riešení však často využíval rasové predsudky, zovšeobecňovanie, zjednodušenie a zveličovanie. Typickým príkladom je ním použitý výraz cit. „*problematika cigánskeho teroru na východnom Slovensku*“. Podľa Slovníka cudzích slov (akademický) z r. 2005 označuje slovo teror - *hrubé násilie, fyzické aj psychické, uplatňované obyčajne proti politickému odporcovi, hrozba násilím, zastráňovanie, hrôzovláda, tyrania*.

Nakoľko boli posudzované výroky namierené voči rómskej populácii, pri ktorej sa v závislosti od zvoleného prístupu k skúmaniu problematiky Rómov stretávame s rôznymi označeniami a ich odlišným začleňovaním do sociálnych kategórií (ako napr. etnikum, národ, národnostná menšina, rasa,...), považujeme za žiaduce pre účely správneho konania spresniť pojmy národnostná menšina a etnická skupina.

Podľa Komentára k zákonu č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, cit.:

„*Národ je historicky utvorené sa spoločenstvo ľudí, ktorého integrujúcimi znakmi sú:*

a) *spoločný jazyk a kultúra,*

- b) územie,
- c) hospodársky život,
- d) psychické založenie a uvedomenie si vlastnej národnej existencie.

Národnostnou menšinou je skupina obyvateľstva, resp. časť iného národa, ktorá je v štáte v menšine vo vzťahu k štátotvornému národu. Príslušníci národnostnej menšiny sa od štátotvorného národa odlišujú:

- a) jazykom,
- b) kultúrou,
- c) náboženskými zvyklosťami a pôvodom.

Etnická skupina je označenie pre historicky vzniknutú skupinu ľudí, ktorú spája:

- a) spoločný pôvod,
- b) zvláštne kultúrne znaky (najmä jazyk),
- c) mentalita, tradície, prípadne osobitný spôsob života.

Príslušníci daného etnika majú vlastný názov alebo meno, ktorým sú označovaní, a majú povedomie vzájomnej spolupatričnosti a súčasne odlišnosti od iných spoločenstiev. Etnická skupina spravidla presahuje hranice jedného štátu. U nás ide napríklad o Rómov.“

V rámci politického a legislatívneho prístupu, bolo rómskemu etniku vládou SR oficiálne priznané postavenie národnostnej menšiny (Uznesením vlády SR č. 153/1991 Zb. Zásady vládnej politiky SR k Rómom, došlo k uznaniu etnickej svojbytnosti rómskej populácie na úroveň ostatných etnických minorít žijúcich na území Slovenska. Týmto vláda SR oficiálne uznala Rómov za národnostnú menšinu, čo znamená ich politicko-právnu rovnoprávnosť v porovnaní s ostatnými národnostnými menšinami na Slovensku.) Z pohľadu kultúrno a sociálno – antropologického prístupu sa v prípade Rómov jedná o etnikum.

Rómske etnikum bolo v súvislosti s prezentovanými informáciami M. Mazurekom spomenuté v súvislosti s riešením tzv „rómskej problematiky“, pričom Mazurek odkazuje len na „asociálnu časť“ tohto etnika, a teda vo všeobecnej rovine, bez poukázania na konkrétnu osobu. Zo znenia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je zrejmé, že protiprávne konanie môže smerovať nielen voči právam jednotlivcov, ale aj voči právam celej skupiny osôb identifikovanej podľa rozličných kritérií, v tomto prípade etnickej príslušnosti. S touto otázkou sa vysporiadal aj Najvyšší súd SR v rozsudku č. 2Sž/21/2010 zo dňa 18. 5. 2011. Predmetom súdneho prieskumu bolo síce rozhodnutie Rady č. RP/42/2010 o uložení sankcie za porušenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z., avšak v nadväznosti na námietku navrhovateľa (cit.: „skupinu dôchodcov nie je dostatočne individualizovaný subjekt, a preto nemohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.“), ktorú nepovažoval NS SR za dôvodnú, cit.: „Najvyšší súd k námietke navrhovateľky uvádza, že z citovaného ustanovenia, ktoré vylučuje „zásah do ľudskej dôstojnosti iných“, možno vyvodiť, že predmetom zásahu musia byť práva konkrétnych osôb, ktoré je možné identifikovať. To však neznamená, že musí ísť len o osoby, ktoré sú absolútne konkrétne pomenované, čiže identifikované prostredníctvom určitých osobných údajov. Zásah do práva na ľudskú dôstojnosť môže smerovať aj voči celej skupine osôb, pričom takáto skupina musí byť objektívne identifikovaná a identifikovateľná. V danom prípade odporkyňa rozhodla, že zásah bol vykonaný do práv skupiny osôb pomenovanej ako dôchodcovia. Táto skupina je konkrétne a nezameniteľne identifikovaná aj napriek tomu, že nie sú identifikovaní a pomenovaní jednotliví členovia tejto skupiny. Najvyšší súd sa preto nestotožnil s námietkou navrhovateľky, že v danom prípade nejde o zásah do sféry práva konkrétnej osoby.“ poukázal Najvyšší súd SR aj na znenie § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. a uviedol, cit.: „Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že protiprávne konanie môže smerovať nielen voči právam jednotlivcov, ale aj voči právam celej skupiny osôb identifikovanej podľa rozličných kritérií.“

Vzhľadom na citované vyjadrenia nie je sporné, akej konkrétnej etnickej skupiny sa sporný obsah týkal, pričom táto skupina (rómske etnikum žijúce na Slovensku) je konkrétne a nezameniteľne identifikovaná aj napriek tomu, že nie sú identifikovaní a pomenovaní jednotliví členovia tejto skupiny.

Podľa Synonymického slovníka slovenčiny (r. 2004) sa pod pojmom *podnecovať* rozumie aktivizovať, uvádzať do (väčšej) činnosti, mobilizovať, povzbudzovať, stimulovať (dávať k činnosti prvý podnet), motivovať (dávať popud na niečo), provokovať (provokovať záujem o podnikanie), pobádať; Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 (r. 2003) sa pod týmto pojmom rozumie dať podnet, popud, vyvolať, povzbudiť, zapáliť za niečo;

Na základe týchto dvoch slovníkov je možné konštatovať, že vo všeobecnosti sa pod pojmom podnecovanie rozumie dať podnet, popud, povzbudzovať, stimulovať (dávať k činnosti prvý podnet), motivovať (dávať popud na niečo), provokovať (provokovať záujem o podnikanie), pobádať, vyvolať. Ochrana základných práv a slobôd pred konaním naplňajúcim znaky podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti je v rámci právneho poriadku SR zabezpečovaná aj normami trestného práva. Trestný zákon v § 424 upravuje skutkovú podstatu trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti, ktorá postihuje nasledovné konanie:

- vyhrážanie jednotlivcovi alebo skupine osôb pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre vyhrážanie sa z predchádzajúcich dôvodov, spáchaním zločinu, obmedzovaním ich práv a slobôd alebo
- vykonanie uvedeného obmedzenia alebo
- podnecovanie k obmedzovaniu práv a slobôd niektorého národa, národnosti, rasy alebo etnickej skupiny.

Podľa Synonymického slovníka slovenčiny sa pod pojmom *hanobiť* rozumie haniť, znevažujúco sa o niekom vyjadrovať, uberať niekomu vážnosť, česť, znevažovať, tupiť, urážať, zneuct'ovať;

Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka sa pod pojmom *hanobiť* rozumie hrubo znevažovať, tupiť, urážať, špiniť: h. protivníka, pamiatku niekoho;

Skutočnosť, či v programe prišlo k otvorenej alebo skrytej forme podnecovania nenávisti, je nutné posúdiť na jednej strane s ohľadom na jednoznačnosť identifikácie subjektu, voči ktorému je nenávisť podnecovaná a na strane druhej s ohľadom na spôsob a formu spracovania programu obsahujúceho sporné výroky s prihliadnutím na jednoznačnosť a priamočiarosť podnecovania nenávisti.

Čo sa týka problematických výrokov na adresu rómskeho etnika, v predmetnom programe odznelo nasledovné, cit.:

Mazurek: „...poznáme tie prípady z východného Slovenska, kedy dospelí Cigáni nahovoria maloletých povedzme do 13 rokov, ktorí nepodliehajú trestnej zodpovednosti, aby páchali rôznu trestnú činnosť, povedzme prepadli nejakú dôchodkyňu, dôchodcu, a tým pádom, že sa tí dospelí môžu vyhovoriť na tých maloletých, tých mladých Cigánov, povedzme do 12 – 11 ročných, ktorí už túto trestnú činnosť páchajú, tak je v podstate tento skutok beztrestný.“

...

Milan Mazurek: „...dnešná veľká časť mladých, asociálnych Cigánov, ktorí chodia do takzvaných špeciálnych škôl, týkalo sa to priamo Cigánov, pretože to bolo v rámci časti riešenia problémov s takzvaným rómskym etnikom, a teda tí Cigáni, ktorí chodia dnes do osobitných škôl, by mali, aspoň väčšia časť z nich, možno polovica, možno väčšia časť, neviem presne, aké percentuálne sadzby tam majú nastavené, mala chodiť do škôl s deťmi z normálnych slušných rodín.“

...

Milan Mazurek: „...pamätám si to ako dnes, keď sme nastúpili do piateho ročníka, a v triede bolo viac Cigánov, ktorí mali byť ôsmaci, deviataci a jednoducho prepádali, prechádzali, ale stále to boli tí Cigáni, ktorí prešli zápisom do normálnej školy, zatiaľ čo osobitná škola bola naproti cez ulicu, a keď sa tam otvorili tie dvere, u nás v Spišskej Belej je tá osobitná škola asi z 95 % tvorená týmto etnikom, keď sa tam otvorili dvere, vyleteli, bolo to jednoducho ako keby sme boli v zoologickej záhrade...“

...

Milan Mazurek: „Z toho 150 miliónov eur sa použije iba na domy pre ľudí z týchto cigánskych komunít, z cigánskych osád. To znamená ľudí, ktorí nikdy pre náš národ, pre náš štátny rozpočet, pre

našu kultúru neurobili nič, práve naopak, rozhodli sa žiť týmto asociálnym spôsobom života a vyciciavať náš sociálny systém, tak týmto ľudom vláda daruje 150 miliónov eur iba na ich bývanie. Predstavme si, keby sa tieto prostriedky použili na stavbu bytov pre mladé rodiny, aby sa použili na tvorbu pracovných miest pre mladé rodiny.“

...

Milan Mazurek: „...my nepotrebujeme nalievať 300 miliónov eur za nejakých 7-8 rokov do jednej komunity, stavať im v cigánskych osadách ihriská, ktoré rozbijú, škôlky ktoré rozbijú, nepotrebujeme ich učiť narábať s počítačom, tancovať, potrebujeme im dať prácu...To znamená, my nemôžeme investovať 300 miliónov eur tak, že to dáme určitej skupine ľudí všetko zadarmo, pretože si to nikdy nebudú vážiť, nikdy ak im nedáme prácu, sa nezmení ich myslenie. Pretože ak niekto bude dostávať všetko zadarmo, stále, je živý a nebude musieť robiť nič, tak nemôžeme od neho očakávať, že sa prispôsobí našej kultúre.....A len takým spôsobom, tou reformou sociálneho systému, tak, že zadarmo nebudú dostávať nič a z plodenia detí si nebudú môcť robiť biznis...“

...

Poslucháč: „To že medzi Cigánmi sú, incest je na bežnej téme dňa, to sa nedá nič robiť, takí sú...“

...

Milan Mazurek: „...že v cigánštine slovo Róm v podstate znamená človek. To znamená ak niekto vás označí za Neróma, vy ste nečlovek, to znamená, to pomenovanie sa dá kľudne považovať za rasistické, a preto slovo Cigán je úplne legálne, normálne, žiadne rasistické, úplne legitímne pomenovanie daného etnika.“

...

Poslucháčka: „čo odpovie tým Cigánom, tej bande cigánskej, keď oni každý jeden podpáli si tu svoju kuču, veď to nie je ani chatrč ani nič, on si to podpáli a potom si jednoducho povie, nech mi starosta dá byt. A ja som od koho pýtala byt? A keď som chcela bývať, som si musela postaviť, uskromniť sa, ale keď vidíte tých vypasených Cigánov a tam majú satelity na tých kučiach, ja neviem kde to nabrali, kde naberú peniaze na to, ale oni sú chudobní, oni nemajú peniaze, a nerobia, zaujímavé že nerobia a oni majú.“

...

Milan Mazurek: „Ja vám poviem, skúste sa ísť postaviť pred nejakú policajnú stanicu, keď zatknú nejakého Cigána, prídte piati – desiati, a začnite kričať, že ho zabijete, uvidíte ako skončíte. Pretože tamtým Cigánom, ktorí stáli pred tou stanicou sa nestalo do dnešného dňa nič. Ani neboli vypočutí, ani neboli obvinení, nezačal sa žiadny proces, jednoducho nič, sú úplne beztrestní, len preto, že sú asociáli.“

Pri poukazovaní na jednotlivé problémy s rómskou minoritou hovorí M. Mazurek o asociálnych Cigánoch, nie tých slušných („osobne pochádzam z okresu Kežmarok, kde je zastúpenie cigánskeho etnika, tej asociálnej časti, nie tej slušnej, v podstate v najväčšej miere na celom Slovensku.“). Viackrát v programe sa však dopúšťa zovšeobecňovania, a to tým, že na jednej strane kladie rovná sa medzi Cigáni – asociáli, pričom na druhej strane stojí majorita – slušní pracujúci ľudia. Tieto dve skupiny kladie do kontrastu (oni – my) a vyčleňuje medzi nimi etnickú hranicu (oni neurobili nič pre náš národ – vyciciavajú náš sociálny systém).

cit.:

Milan Mazurek: „Z toho 150 miliónov eur sa použije iba na domy pre ľudí z týchto cigánskych komunít, z cigánskych osád. To znamená ľudí, ktorí nikdy pre náš národ, pre náš štátny rozpočet, pre našu kultúru neurobili nič, práve naopak, rozhodli sa žiť týmto asociálnym spôsobom života a vyciciavať náš sociálny systém, tak týmto ľudom vláda daruje 150 miliónov eur iba na ich bývanie. Predstavme si, keby sa tieto prostriedky použili na stavbu bytov pre mladé rodiny, aby sa použili na tvorbu pracovných miest pre mladé rodiny.“

Podľa Mazureka sú ľudia z cigánskych osád tí, ktorí neurobili nič pre náš národ, štátny rozpočet, kultúru, „vyciciavajú“ náš sociálny systém. Uvádza, že 150 miliónov daruje vláda ľuďom z cigánskych osád na bývanie zadarmo, pričom do kontrastu kladie mladé rodiny, ktorým nie sú poskytované rovnaké benefity (Keď hovorí o mladých rodinách, myslí iba tie z majority.) Podľa neho je teda sociálny systém nespravodlivý, lebo sa nepomáha mladým rodinám z majority, ale ľuďom v osadách, teda rómskym rodinám, cit.:

Milan Mazurek: „my nepotrebujeme nalievať 300 miliónov eur za nejakých 7 – 8 rokov do jednej komunity, stavať im v cigánskych osadách ihriská, ktoré rozbijú, škôlky ktoré rozbijú, nepotrebujeme ich učiť narábať s počítačom, tancovať, potrebujeme im dať prácu... To znamená, my nemôžeme investovať 300 miliónov eur tak, že to dáme určitej skupine ľudí všetko zadarmo, pretože si to nikdy nebudú vážiť, nikdy ak im nedáme prácu, sa nezmení ich myslenie. Pretože ak niekto bude dostávať všetko zadarmo, stále, je živý a nebude musieť robiť nič, tak nemôžeme od neho očakávať, že sa prispôsobí našej kultúre.....A len takým spôsobom, tou reformou sociálneho systému, tak, že zadarmo nebudú dostávať nič a z plodenia detí si nebudú môcť robiť biznis...“

Kladie tak do kontrastu osobitný prístup, ktorý systém aplikuje vo vzťahu k rómskym rodinám verzus mladým rodinám nepatriacim do etnika. Rómskemu etniku prisudzuje rolu toho etnika, ktoré pácha násilie a vandalizmus – „ihriská a škôlky rozbijú“. V súvislosti s návrhom riešenia ich zamestnanosti vychádza z rasových predsudkov, keď zdôrazňuje, že im treba dať prácu, ale nie tú s počítačom, pretože vhodná práca pre „nich“ sú lopaty a krompáče.

Ďalej v programe zaznelo, cit.:

Milan Mazurek: „pamätám si to ako dnes, keď sme nastúpili do piateho ročníka, a v triede bolo viac Cigánov, ktorí mali byť ôsmaci, deviatci a jednoducho prepadávali, prechádzali, ale stále to boli tí Cigáni, ktorí prešli zápisom do normálnej školy, zatiaľ čo osobitná škola bola naproti cez ulicu, a keď sa tam otvorili tie dvere, u nás v Spišskej Belej je tá osobitná škola asi z 95 % tvorená týmto etnikom, keď sa tam otvorili dvere, vyleteli, bolo to jednoducho ako keby sme boli v zoologickej záhrade,“

Citovaným M. Mazurek nepriamo prirovnáva Rómov zo špeciálnych škôl k zvieratám. Takéto prirovnávanie etnika zachádza až na hranicu rešpektovania samotnej ľudskosti a ľudskej dôstojnosti a ide o značne znevažujúce tvrdenie v súvislosti so skupinou ľudí vymedzenou na základe príslušnosti k etniku.

M. Mazurek v programe na viacerých miestach označuje rómske etnikum slovom Cigán, cigáni atď., cit.:

Milan Mazurek: „riešenia problémov s takzvaným rómskym etnikom“ ... „a preto slovo Cigán je úplne legálne, normálne, žiadne rasistické, úplne legitímne pomenovanie daného etnika.“

Účastník konania vo svojom vyjadrení k podozreniu z porušenia § 19 ods. 1 písm. b) uvádza, že k porušeniu predmetného ustanovenia neprišlo a dodáva cit.: „Odsek, v ktorom poslanec Mazurek uvádza vysvetlenie významu slova „Cigán“ alebo „Róm“ v žiadnom prípade nie je možné vyhodnocovať...ako výrok „majúci charakter rasových predsudkov.“ Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii v § 19 ods. 1 písm. b) o žiadnych rasových predsudkoch nehovorí. Termín správneho orgánu výrok „majúci charakter rasových predsudkov“ a jeho „voľná úvaha“ je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii uvedenými v § 19 ods. 1 písm. b) a právom poslanca Mazureka na slobodné šírenie jeho názorov a myslenia garantované čl. 9,10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná.“

Na tomto mieste je vhodné poukázať na skutočnosť, že je pravdou, že výraz Cigán nenesie nevyhnutne negatívnu konotáciu, keďže ide o staršie pomenovanie príslušníka etnickej skupiny, pre ktorú bol typický kočovný spôsob života. Avšak z dôvodu, že výraz má aj hanlivý význam, sa samotní Rómovia rozhodli pre pomenovanie Róm (Medzinárodný kongres Cigánov 1971), čo je výraz, ktorým sa označujú Rómovia sami v každodennom styku (najmä v strednej a východnej Európe) a toto pomenovanie sa v súčasnosti prevláda a bolo vhodné v programe na tento aspekt minimálne poukázať.

Taktiež v programe odznelo vyjadrenie o privilegovanom prístupe k rómskemu etniku zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ktoré má nesporne v súvislosti s vážnosťou takéhoto tvrdenia a sociálnym kontextom potenciál šíriť strach a nenávisť, cit.:

Milan Mazurek: „Ja vám poviem, skúste sa ísť postaviť pred nejakú policajnú stanicu, keď zatknú nejakého Cigána, prídte piati – desiati, a začnite kričať, že ho zabijete, uvidíte ako skončíte. Pretože tamtým Cigánom, ktorí stáli pred tou stanicou sa nestalo do dnešného dňa nič. Ani neboli vypočutí,

ani neboli obvinení, nezačal sa žiadny proces, jednoducho nič, sú úplne beztrestní, len preto, že sú asociáli.“

Host tak svojimi tvrdeniami prisúdil „asociálnej časti“ rómskeho etnika na východnom Slovensku rolu toho etnika, ktoré en bloc pácha hrubé násilie, zastrašuje a tyranizuje nerómske etnikum. Na predmetné vyjadrenia nezaznelo žiadne vysvetľujúce stanovisko a neboli ani korigované moderátorom.

K vyjadreniam M. Mazureka na adresu rómskeho etnika sa pridali aj vyjadrenia poslucháčov. Znepokojivé výroky, ktoré ostali bez akejkoľvek reakcie moderátora, zazneli aj z úst anonymnej telefonujúcej poslucháčky: „čo odpovie tým Cigánom, tej bande cigánskej, keď oni každý jeden podpáli si tu svoju kuču, ved' to nie je ani chatrč ani nič, on si to podpáli a potom si jednoducho povie, nech mi starosta dá byt. A ja som od koho pýtala byt? A keď som chcela bývať, som si musela postaviť, uskromniť sa, ale keď vidíte tých vypasených Cigánov a tam majú satelity na tých kučiach, ja neviem kde to nabrali, kde naberú peniaze na to, ale oni sú chudobní, oni nemajú peniaze, a nerobia, zaujímavé že nerobia a oni majú.“

A takisto odznelo aj vyjadrenie poslucháča, ktorý zovšeobecňuje problém incestu v rámci etnika a považuje ho za niečo pre Cigánov prirodzené, cit.:

Poslucháč: „To že medzi Cigánmi sú, incest je na bežnej téme dňa, to sa nedá nič robiť, takí sú...“

Predmetné vyjadrenia poslucháčov boli svojím charakterom neúctivé a urážlivé, čím hanobili a znevažovali na základe príslušnosti k etniku. Keďže išlo o živé vysielanie programu, bolo úlohou moderátora v záujme predísť protizákonnému stavu vysielania predmetné vyjadrenia korigovať, prípadne poskytnúť vyvažujúce stanovisko. Všetky vyjadrenia však ostali bez akejkoľvek názorovej oponentúry, ktorá by predstavovala alternatívu v programe prezentovaným názorom. Na základe uvedeného, a s ohľadom na celkové vyznenie posudzovaného programu boli výroky M. Mazureka, ako i telefonujúcich poslucháčov nesporne namierené voči skupine ľudí, v tomto prípade časti neprispôsobivého rómskeho etnika, ktorí majú v zmysle odznených informácií predstavovať len záťaž sociálneho systému, či nepriateľov mladých rodín, a teda nebezpečenstvo pre spoločnosť.

V demokratickej spoločnosti je žiaduce, aby bolo v rámci politickej diskusie prezentované stanovisko k problémom s neprispôsobivými občanmi, či skupinami obyvateľstva vyžadujúcimi špeciálnu sociálnu starostlivosť. Poslanec M. Mazurek však opakovane zovšeobecňuje rómsku menšinu, ako problémovú, ktorej príslušníci majú predstavovať asociálov stojacich oproti majorite, ktorá má byť v zmysle jeho názorov tvorená slušnými pracujúcimi ľuďmi. Vychádzajúc z jeho tvrdení je však neprispôsobivosť, či deviantné správanie viazané výhradne príslušnosťou k etniku.

Účastník konania vo svojom vyjadrení v súvislosti s uvedeným namietal, cit.: „Poslanec Mazurek v žiadnom prípade a žiadnou formou nepodnecoval nenávisť, neznevažoval ani nehanobil na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.... Je nepreskúmateľné konanie správneho orgánu, ak sa zo 17 strán textu vytrhne cca 1 strana a tá má byť predmetom podozrenia „dôvodného porušenia“ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii. Predmetom posudzovania majú byť výroky a názory poslanca Mazureka ako celku, ktoré vypovedal a sú prepísané na 17 stranách, a nie je možné vytrhnúť 1 stranu textu a tú hodnotiť samostatne bez ostatných súvislostí. Analýza jednotlivých problémov bola v súvislosti s otázkami poslucháčov. Odpovede poslanca Mazureka na otázky poslucháčov nie je možné hodnotiť ako porušenie zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, ale ako uplatnenie jeho práva na slobodu prejavu.“

Podkladom pre rozhodnutie v správnom konaní nie je v žiadnom prípade len účastníkom konania namietaná „1 strana textu“. V texte oznámenia o začatí správneho konania Rada v záujme v dostatočnej miere oboznámiť účastníka konania s dôvodným podozrením z porušenia zákona citovala niektoré kontroverzné výroky, ktoré v rámci programu odzneli. K vymedzeniu niektorých konkrétnych výrokov už v Oznámení o začatí správneho konania tak prišlo v záujme poskytnúť vysielateľovi možnosť zaujať relevantné stanovisko k predmetu správneho konania a vyjadriť sa k predmetnému podozreniu. Jediným podkladom, ktorý zachytáva skutkový stav v jeho presnej

a nezmenenej forme je záznam vysielania, ktorý je spolu s prepisom/popisom skutkového stavu jedným z podkladov pre rozhodnutie vo veci. Rada neposudzuje odznené výroky izolovane, ale v celkovom kontexte posudzovaného programu. Tak ako je uvedené už skôr v texte tohto rozhodnutia, podkladmi sú záznam vysielania programovej služby Rádio FRONTINUS zo dňa 2. 10. 2016, prepis/popis skutkového stavu k správne konaniu č. 898/SKO/2016 a vyjadrenie účastníka konania.

V súvislosti s tvrdením účastníka konania, cit.: „*A správny orgán v tomto konaní okrem svojej voľnej úvahy nepredložil jediný dôkaz o porušení zákona!*“ je potrebné poukázať na skutočnosť, že účastník konania vychádzal výhradne z informácií uvedených v Oznámení o začatí správneho konania č. 898/SKO/2016. Oznámenie o začatí správneho konania v žiadnom prípade nekonštatuje porušenie zákona, ale účastníka konania informuje o predmete správneho konania, ktoré sa začína momentom jeho doručenia. Rada je ako kompetentný správny orgán oprávnená vyhodnocovať obsahy vysielania a zisťovať, či konaním vysielateľa prišlo k porušeniu niektorého z ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. účastníkovi konania. Samotné porušenie zákona však možno konštatovať až vo výroku rozhodnutia, ktorého vydaniu predchádza správne konanie. V rozhodnutí vo veci sú taktiež uvedené všetky skutočnosti, ktoré slúžili ako podklad k jeho vydaniu a špecifikované konanie, ktorým k porušeniu zákonnej povinnosti prišlo.

Na základe výrokov odvysielaných programom možno vyvodiť jasnú segregáciu spoločnosti, kedy M. Mazurek vyčleňuje medzi príslušníkmi rómskeho etnika a „slušnými ľuďmi“ určitú hranicu. Takéto zovšeobecňovanie je možné považovať za značne vysoký prejav intolerancie. Prezentovanie takýchto názorov je potrebné odsúdiť najmä vzhľadom k nepopierateľnému faktu, že atmosféra v spoločnosti, prevažne v niektorých častiach Slovenskej republiky, je z hľadiska spolužitia s rómskou menšinou značne problémová a vyhrotená s narastajúcimi prejavmi intolerancie a rasizmu v spoločnosti ako celku.

Podľa Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 schválenej vládou Slovenskej republiky dňa 11. 1. 2012 na základe Oznámenia Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov označené ako Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie Rómov do roku 2020, cit.: „*Odlíšny spôsob života vytvára medzi majoritnou populáciou a Rómami napätie. Odlíšnosť rómskej populácie je väčšinovým obyvateľstvom vnímaná negatívne. Medzi oboma skupinami sa vytvára sociálna vzdialenosť, ktorú na oboch stranách posilňujú zakorenené stereotypy a predsudky. Miera sociálnej dištancie je podľa sociologických výskumov zaoberajúcich sa vzťahom majoritnej populácie k menšinám najvýraznejšia voči Rómom....Vysoká sociálna vzdialenosť vo vzťahu k Rómom sa spája s pomerne nízkou empatiou majoritnej populácie k ich zložitej životnej situácii. V marci roku 2000 vo výskume Inštitútu pre verejné otázky (ďalej iba „IVO“) konštatovalo 49 % respondentov, že príslušníci rómskej populácie majú rovnaké podmienky a možnosti pre svoj rozvoj ako ostatní obyvatelia Slovenska. Iba 21 % zastávalo názor, že Rómovia sú na tom horšie. Takýto názor bol bližší ľuďom s vyšším vzdelaním, ako aj ľuďom, ktorí majú medzi rómskou populáciou spolupracovníkov, priateľov a najmä príbuzných. 27 % respondentov vyjadrilo presvedčenie, že Rómovia sú na Slovensku zvýhodnení. Nemalá časť ľudí, ktorí obviňujú Rómov zo zneužívania sociálnych dávok, vidí riešenie v uplatnení bližšie nedefinovaného špecifického prístupu k Rómom. 50 % respondentov sa vo výskume IVO stotožnilo s diskriminačným názorom, že „pre Rómov by mali platiť iné princípy udeľovania sociálnych dávok ako pre ostatných“ a odmietlo ho 44 %. Ešte výraznejšou zložkou negatívneho stereotypu Róma v očiach nerómskej populácie na Slovensku je ich domnelá kriminálna činnosť, ktorú Rómom pripisuje väčšia časť majoritnej populácie.*“

Skutočnosť, či v programe prišlo k podnecovaniu nenávisťi, je nutné posúdiť na jednej strane s ohľadom na jednoznačnosť identifikácie subjektu, voči ktorému je nenávisť podnecovaná a na druhej strane na základe obsahu, spôsobu a formy spracovania programu. Máme za to, že špecifikácia skupiny ľudí na základe ich príslušnosti k rómskemu etniku bola v danom prípade jednoznačná. Zároveň je však potrebné posúdiť, či programom prišlo k podnecovaniu nenávisťi v otvorenej alebo skrytej forme. Uvedené sa posudzuje na základe spôsobu a formy spracovania programu obsahujúceho

sporné výroky s prihliadnutím na jednoznačnosť a priamočiarosť daných výrokov vo vzťahu k podnecovaniu nenávisti.

Za otvorenú formu podnecovania určitého správania vo vysielaní je možné považovať odvysielanie takých informácií, ktoré priamo a jednoznačne vyzývajú na určitý spôsob konania. Recipient je tak priamo a otvorene konfrontovaný s nabádaním na určité správanie, pričom takýto obsah nie je krytý iným obsahom. Pod podnecovanie skrytou formou možno subsumovať také konanie, kedy je vo vysielaní apel na určité správanie prezentovaný nepriamo. Vysielaním sú prezentované informácie, z ktorých síce priamočiaro a jednoznačne nevyplýva žiadna výzva ani podnet, ale napriek tomu je z ich obsahu a spôsobu spracovania takýto zámer zrejímavý a zrozumiteľný a recipient je schopný ho porozumieť a v takejto forme prijať.

Skutočnosť, či v danom prípade mohli určité informácie podnecovať násilie bolo potrebné posúdiť berúc ohľad na ich obsah a celkové vyznenie. Rada má za to, že intenzívnym upriamovaním negatívnej pozornosti na problémy súvisiace s rómskym etnikom prišlo v danom prípade k podnecovaniu nenávisti. Napriek tomu, že v programe odznené tvrdenia priamočiaro a jednoznačne nevyzývali k nenávistnému správaniu je nesporné, že výhradné prezentovanie výrokov o neprispôsobivosti, sociálnych výhodách a možnom nebezpečenstve vzbudzuje u poslucháčov pocity napätia, strachu i nenávisti. Segregácia spoločnosti, ktorá vychádza z odlišného spôsobu života a nízkej empatie vyvoláva u populácie napätie. Predmetný program prezentoval názory, ktoré stavali majoritu do opozície k „asociálnej“ skupine rómskeho etnika, pričom bolo zdôraznené, že má ísť o v mnohých prípadoch zvýhodňovanú skupinu obyvateľstva. V programe zazneli taktiež nepodložené tvrdenia o nerovnakom prístupe zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako i opakovaný apel na potrebu reformácie systému a zabránenie dotovania projektov zameraných na ich vzdelávanie a integráciu. Na základe uvedeného dospela Rada k záveru, že vyjadrenia o problémovom správaní, neprispôsobivosti, násilí, vandalizme, o neproporcionálnom prístupe k takto vymedzenej etnickej skupine a zdôrazňovanie kontrastu s majoritou mali potenciál vzbudiť u poslucháčov negatívne postoje voči rómskej etnickej skupine a podnecovať nenávisť.

Rada nemá dôvod skúmať zámer vysielateľa, resp. M. Mazureka a zapájajúcich sa poslucháčov svojimi vyjadreniami podnecovať nenávisť na základe príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, nakoľko ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) nevyžaduje úmyselné konanie. Hoci moderátor, hosť a ani poslucháči explicitne nepodnecujú nenávisť, moderátor nijakým spôsobom nekorigoval vyjadrenia ako hosť, ani poslucháčov a sám tak cielene vytváral priestor na prezentáciu takéhoto obsahu.

Uvedené vyjadrenia vzhľadom na ich charakter nepredstavovali priame nabádanie recipientov k nenávisti a program otvorenou formou nevyzýval poslucháčov k nenávistným prejavom voči takto špecifikovanej skupine ľudí. Predmetné zákonné ustanovenie však postihuje aj také konanie, kedy odvysielaná informácia podnecuje nenávisť nepriamo. Z celkového spracovania programu a informácií v ňom odvysielaných rezonuje negatívny postoj, ktorý je prejavom nenávisti namierenej voči skupine ľudí, v tomto prípade identifikovanej na základe príslušnosti k rómskemu etniku. Rada je toho názoru, že napriek nejednoznačnosti výzvy k nenávisti podanej programom boli recipienti túto informáciu schopní prijať. **Poslucháči tak boli predmetnými tvrdeniami, ich spracovaním a intenzívnym upriamovaním negatívnej pozornosti na problémy súvisiace s rómskym etnikom a jeho kontrastom s majoritou nabádaní k nenávisti voči príslušníkom rómskeho etnika. Takýmto konaním vysielateľa prišlo k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť voči skupine definovanej na základe príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine.**

V programe boli zaznamenané aj viaceré výroky, ktoré bolo možné zdefinovať ako znevažovanie alebo hanobenie na základe príslušnosti k etnickej skupine. Napriek tomu, že v štúdiu bol okrem hosťa prítomný aj moderátor, ten absolútne predmetné výroky nekorigoval a nekonfrontoval a nebolo k nim poskytnuté žiadne vysvetlenie, či proti názor, cit.:

Milan Mazurek: „...pamätám si to ako dnes, keď sme nastúpili do piateho ročníka, a v triede bolo viac Cigánov, ktorí mali byť ôsmaci, deviataci a jednoducho prepadávali, prechádzali, ale stále to boli tí Cigáni, ktorí prešli zápisom do normálnej školy, zatiaľ čo osobitná škola bola naproti cez ulicu, a keď sa tam otvorili tie dvere, u nás v Spišskej Belej je tá osobitná škola asi z 95 % tvorená týmto etnikom, keď sa tam otvorili dvere, vyleteli, bolo to jednoducho ako keby sme boli v zoolologickej záhrade...“

...

Poslucháč: „To že medzi Cigánmi sú, incest je na bežnej téme dňa, to sa nedá nič robiť, takí sú, no...“

...

Poslucháčka: „Dobrý deň, no, ja by som súhlasila s tým čo povedal váš hosť, to je všetko v poriadku. Ja by som sa ho chcela spýtať, čo odpovie tým Cigánom, tej bande cigánskej, keď oni každý jeden podpáli si tu svoju kuču, veď to nie je ani chatrč ani nič, on si to podpáli a potom si jednoducho povie, nech mi starosta dá byt. A ja som od koho pýtala byt? A keď som chcela bývať, som si musela postaviť, uskromniť sa, ale keď vidíte tých vypasených Cigánov a tam majú satelity na tých kučiach, ja neviem kde to nabrali, kde naberú peniaze na to, ale oni sú chudobní, oni nemajú peniaze, a nerobia, zaujímavé že nerobia a oni majú....“

Prirovnávanie príslušníkov rómskeho etnika k zvieratám v zoolologickej záhrade, prisudzovanie incestu ako typovej charakteristike, či výroky „tej bande cigánskej“, či „vypasených Cigánov“ predstavujú explicitné urážky namierené voči osobám identifikovaným na základe príslušnosti k etnickej skupine. Program svojím spracovaním nijakým spôsobom predmetné výroky nezmiernoval a moderátor neprejavil žiadnu snahu o zníženie ich intenzity. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že ich odvysielaním prišlo k **otvoreniu hanobeniu a znevažovaniu skupiny obyvateľstva definovanej na základe príslušnosti k etnickej skupine.**

Dôvodné podozrenie z porušenia § 19 ods. 1 písm. b) vzniklo aj na základe výrokov, ktoré odznali na adresu imigrantov moslimského vierovyznania prichádzajúcich do Európy. V závere programu M. Mazurek vysvetľuje pomerne mediálne známy incident, kedy prišlo k údajnému útoku na rodinu zo Saudskej Arábie, pričom prezentuje svoj názor na danú situáciu a upozorňuje na nekorektný zostrih udalosti, ktorý bol prezentovaný v médiách,

Cit.: „No a čo sa týka mojich vyjadrení tej arabskej rodine, tak to je zaujímavý príbeh, ktorý je absolútne kompletne zostrihaný v médiách, a jednalo sa o to, že sme išli z protiislamského protestu, protiimigračného protestu a cestou na vlakovú stanicu v Bratislave, kde som parkoval auto, som zbadal nejakú arabskú rodinku, nejaké zoskupenie ľudí, boli okolo nich policajti a ten malý drzý Arab, mohol mať meter 60, spoza policajtov mobilom kameroval všetkých okoloidúcich a takým prihlúpym úsmevom sa im vyškieral do tváre. No a ja som okolo neho prešiel, bolo mi to jedno, no ale za mnou išiel nejaký chlapec, ktorý ho požiadal pekne slušne, aby to video vymazal. Na to ten Arab začal vyskakovať, robil tam nejaké grimasy, bolo mu to jedno, on ho ešte raz slušne žiadal, aby to vymazal, aj policajti sa mu dokonca snažili dohovoriť, aby to video vymazal, nie, začal sa hádať, začal kričať. Tak ja som to opodiaľ iba sledoval, nijak som sa nezapájal, no ale potom urobil ten Arab niečo, čo jednoducho som tolerovať nezvládol a povedzme si rovno, vybuchli mi nervy, aj keď mi je to teraz ľúto, mohol som sa zachovať trochu inak, a tento Arab spoza policajtov zdvihol päšť a zakričal Allah akbar, jednoducho na slovenskej pôde. A keď si vezmeme že títo, táto arabská rodinka bola zo Saudskej Arábie a ak by ste vy dnes niekde v Saudskej Arábii na námestí zakričali kresťanské heslo, tak ak vás nezabijú, tak vám dajú doživotie. On vedomý si toho, tohto faktu, že kresťanské heslá v jeho krajine kričať nemôžete, že je na protiislamskom proteste, že všetci chlapi okolo sú pomaly dvakrát väčší, tak do tváre, výsmešne, pretože si myslel, že si môže robiť čo chce, pretože je pod ochranou polície, nám zakričal Allah akbar a vtedy všetkým ruplo nervy a čo dnes môžete vidieť v médiách, tak to je zostrihaná verzia, kde ukazujú jednu časť, tú arabskú rodinu vykresľujú ako nejakých chudáčikov, pritom na nich nikto neútočil, všetci útočili na toho jedného konkrétneho malého drzého Araba. A všetky tie konšpirácie o tom, že som hádzal nejaké kamene alebo dlažobné kocky, tak to sú úplné nezmysly. Ak sa dnes pridáte pozrieť na tú vlakovú stanicu v Bratislave, tak ten chodník je asfaltový, kto vyťahne z asfaltového chodníka dlažobnú kocku, tak je podľa mňa nejaký čarodejník. No a policajti stáli asi 5 – 10 metrov odo mňa. Keby som niečo po nich hodil, okamžite som spacificovaný“

na zemi. Keby som niečo po nich aj hodil, tak by to okamžite mali, ... ja som po nikom nič nehádzal, vyjadril som tam tie 3 – 4 vety, ktoré ma teraz mrzia a to je tak asi všetko.“ Rada má za to, že citované tvrdenia sú skôr rozhorčením nad médiami, ktoré mali verejne prezentovať situáciu zostrihom, ktorý nereflektoval realitu. Je možné sa domnievať, že hoci túto rodinu označil v príspevku ako „Arabi“, predmetné vyjadrenia nenabádajú k nenávisti na základe národnosti týchto ľudí, ale Mazurek poukazuje na nebezpečenstvo, ktoré predstavujú pre spoločnosť v dôsledku ich odlišného vierovyznania, ktoré je príčinou ich sociálneho dištancu.

Problematickým je ďalej vyjadrenie M. Mazureka k príchodu 550 štipendistov a ich rodín zo Sýrie. Podľa neho majú byť nespravodlivo sociálne zvýhodňovaní, pričom práve Sýria, spolu s Líbyou a Irakom majú predstavovať najnebezpečnejšie krajiny a ich príslušníkov označuje ako „*neeurópskych imigrantov*“. Tí údajne nenávidia našu kultúru a prišli sem, aby mohli všetko zničiť, cit.: „*A cudzí neeurópsky imigrant, islamský imigrant, ktorí nenávidia našu kultúru, prišli sem, aby mohli všetko zničiť, veď sa pozrime povedzme na prípad v Kolíne nad Rýnom na Silvestra, kde boli stovky bielych žien znásilnených týmito imigrantami,*“ Host tak upozorňuje poslucháčov na nebezpečenstvo, ktoré má pre našu spoločnosť predstavovať skupina ľudí, imigrantov, ktorú definuje a zjednocuje na základe náboženstva. Opäť zovšeobecňuje, nakoľko za nebezpečnú odsudzuje celú skupinu vymedzenú len na základe imigrantského statusu a viery. Rovnako M. Mazurek uviedol na podporu svojich tvrdení tzv. hoax, alebo konšpiračné tvrdenie o znásilnených ženách, ktoré bolo viacerými médiami vyvrátené, pričom v rámci vysielania programu *Debata na telefón* zostalo bez akéhokoľvek vysvetlenia.

Hoci ani v tomto prípade poslanec Mazurek priamo nenabáda poslucháčov k nenávisti voči imigrantom, Rada skonštatovala, že sú jeho vyjadrenia svojím obsahom a spôsobom prezentovania spôsobilé vzbudiť u divákov strach a negatívne nálady voči skupine ľudí vymedzenej na základe náboženstva a viery. Mazurek sa síce vyjadruje aj o Araboch a ľuďoch zo Sýrie, Líbye, či Iraku, avšak zjednocujúci prvok tejto skupiny ľudí predstavuje práve ich náboženstvo a vierovyznanie, ktoré má spôsobovať prekážku ich adaptability s obyvateľstvom na Slovensku. Títo ľudia, v zmysle programom prezentovaných tvrdení, nenávidia našu kultúru a predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť. Utečenecká kríza v Európe je aktuálnou a diskutovanou témou na mnohých politických i mediálnych platformách a je žiaduce, aby k danej problematike zaujali stanovisko politickí predstavitelia štátu. Je tak absolútne akceptovateľné, aby v rámci rozhlasového vysielania poslanec NR SR, ako zástupca svojich voličov prezentoval svoje stanovisko k riešeniu spoločensky relevantného problému. Zároveň je však dôležité poukázať na fakt, že ani sloboda prejavu nie je bez hraníc a pri uplatňovaní toho práva je nevyhnutné brať ohľad na iné záujmy chránené zákonom, medzi ktoré patri aj ochrana pred tzv. hate speech a teda zákaz vysielat obsahy, ktoré by propagovali násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovali nenávisť, znevažovali alebo hanobili na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine. V danom prípade tak bolo povinnosťou vysielateľa, ako zodpovedného subjektu, zabezpečiť súlad vysielania so zákonom, konkrétne s ustanovením § 19 ods. 1 písm. b).

Xenofóbne vyjadrenia ako „*nenávidia našu kultúru, prišli sem, aby mohli všetko zničiť*“ nesporne vzbudzujú negatívne nálady voči danej skupine populácie a vedú k strachu a napätiu z ich príchodu na Slovensko. Hoci Mazurek otvorenou formou nevyzýval poslucháčov k nenávisti voči takto špecifikovanej skupine ľudí, predmetné vyjadrenia odzneli bez vyváženia a akejkoľvek snahy o ich zmiernenie. Vo vysielaní tak bol poskytnutý dostatočný priestor na prezentovanie výhradne negatívnych postojov týkajúcich sa skupiny ľudí špecifikovanej na základe náboženstva, ktoré disponovali potenciálom vzbudiť napätie a nevraživosť v spoločnosti. Radikálnymi výrokmi bol kladený dôraz na nebezpečenstvo, ktoré pre našu spoločnosť predstavujú, a hoci priamo nevyzývali recipientov k prejavom násilia, či inému negatívnemu správaniu je možné na základe ich obsahu a spôsobu spracovania konštatovať, že napriek ich nepriamej forme k nenávisti nabádali. **Vychádzajúc z uvedeného Rada skonštatovala, že takto v programe odvysielané informácie skrytou formou podnecovali násilie k skupine ľudí, identifikovanej na základe viery a náboženstva.**

S ohľadom na znenie predmetného zákonného ustanovenia a vyššie uvedené argumenty bolo možné konštatovať, že v posudzovanom programe došlo k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine v dôsledku stavania príslušníkov rómskeho etnika do kontrastu s majoritou a v dôsledku vyjadrení o ich neprispôsobivosti, sociálnych výhodách, násilí a vandalizme, ďalej k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe viery a náboženstva v dôsledku vyjadrení o nebezpečenstve, ktoré predstavuje skupina islamských imigrantov a k porušeniu zákazu otvorenou formou znevažovať alebo hanobiť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine v dôsledku explicitných urážlivých vyjadrení na adresu rómskeho etnika. Predmetný program tak kumulatívne napĺňa obe kritériá nezákonného konania podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.. Sprostredkovaním vyššie uvedených vyjadrení v posudzovanom programe evidentne došlo ku kolízií viacerých právom chránených záujmov, a to práva účastníka konania na slobodu prejavu a ústavou chráneného záujmu na ochrane verejného poriadku a práv menšín, resp. komunit vymedzených na základe viery a náboženstva. V tejto súvislosti bolo potrebné posúdiť, či dôležitosť informácie predkladanej verejnosti zodpovedala metódam a prostriedkom, ktoré zvolil účastník konania pri spracovaní programu. Spoločenská dôležitosť a existencia verejného záujmu na informovaní o programom prezentovaných témach je nesporná, avšak aj v prípade informovania o spoločensky dôležitých témach a uplatňovaní svojho práva na slobodu prejavu je vysielateľ povinný zvoliť prístup, ktorým nebude zasahovať do práv a slobôd iných. Vychádzajúc z vyššie uvedenej argumentácie Rada skonštatovala, že vysielateľ obsahom a spôsobom spracovania posudzovaného programu zasiahol do základných práv a slobôd skupín ľudí vymedzených na základe ich príslušnosti k etniku a na základe ich náboženstva a vierovyznania, a preto je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné vyvodit' voči nemu administratívnoprávnu zodpovednosť. Účastníkom konania odvysielaný program, jeho obsah a spôsob spracovania nezodpovedali naliehavosti ním podávanej informácie. Záujem na ochrane práv iných tak v danom prípade prevážil právo vysielateľa na slobodu prejavu, nakoľko uspokojenie práva verejnosti na informovanie o daných témach mohlo byť dosiahnuté aj spôsobom, ktorý by rešpektoval práva a slobody iných a bol v súlade s ustanoveniami zákona č. 308/2000 Z. z.

Aplikáciou zákonom dovoľeného správneho uváženia dospela Rada k záveru, že odvysielané slovné informácie skrytou formou podnecovali nenávisť k rómskej etnickej skupine a moslimom a otvorenou formou rómske etnikum znevažovali a hanobili, pričom ich xenofóbny charakter je nevyvrátiteľný. Z tohto dôvodu sa na analyzovaný skutkový stav nepochybne vzťahuje zákaz stanovený v citovanom ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z., s tým dôsledkom, že obmedzenie slobody prejavu v podobe vyvodenia deliktuálnej zodpovednosti voči účastníkovi konania je v prejednávanej veci proporcionálne a nevyhnutné, keďže uložená sankcia odôvodňuje nalievajú potrebu a sleduje legitímny cieľ chrániť verejný poriadok a základné práva, okrem iného aj etnických skupín a národnostných menšín a skupín vymedzených na základe viery a náboženstva.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie.(objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho

upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 3, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. e)].“

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.: „*Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.*“

Z § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že **Rada za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 uloží pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia. Ide o kogentné ustanovenie zákona, ktoré nepripúšťa voľnosť uváženia pri rozhodovaní o druhu sankcie za porušenie tejto povinnosti.**

Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) tak bola v zmysle § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia – **upozornenie na porušenie zákona**. Upozornenie na porušenie zákona je v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. osobitným druhom sankcie, pri ktorom je kladený dôraz práve na prevenčný a edukačný charakter sankcionovania. Upozornenie na porušenie zákona tak slúži ako prevenčný nástroj na predchádzanie obdobnému konaniu zo strany vysielateľa.

Pri určovaní výšky pokuty za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. b) vzala Rada tiež do úvahy:

závažnosť správneho deliktu – závažnosť sankcionovaného správneho deliktu spočíva v tom, že odvysielaním predmetného programu došlo k porušeniu zákonom osobitne stanovenej povinnosti vysielateľa chrániť ľudskú dôstojnosť a ľudskosť. Rada sankcionovala vysielateľa za porušenie viacerých zákazov a kumulatívneho naplnenia oboch kritérií nezákonného konania podľa § 19 ods. 1 písm. b), a to v dôsledku stavania príslušníkov rómskeho etnika do kontrastu s majoritou a vyjadrení o ich neprispôsobivosti, sociálnych výhodách, násilí a vandalizme, čím prišlo k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, v dôsledku vyjadrení o nebezpečenstve, ktoré predstavuje skupina islamských imigrantov, čím prišlo k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe viery a náboženstva a v dôsledku explicitných urážlivých vyjadrení na adresu rómskeho etnika, čím prišlo k porušeniu zákazu otvorenou formou znevažovať alebo hanobiť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

Podnecovanie k segregácii skupiny ľudí na základe príslušnosti k rómskej etnickej minorite je nepochybne možné považovať za prejav intolerancie značne vysokej intenzity. Okrem podnecovania k nenávisti posudzovaný program predmetnú skupinu ľudí vymedzenú na základe príslušnosti k národnostnej menšine explicitnými urážlivými vyjadreniami otvorenou formou znevažoval a hanobil, čím zasiahol do ich ľudskej dôstojnosti a ľudskosti. Podstatnej závažnosti takéhoto konania svedčí aj nepopierateľný fakt, že atmosféra v spoločnosti, prevažne v niektorých častiach Slovenskej republiky je z hľadiska spolužitia s rómskym etnikom značne problémová a vyhrotená s narastajúcimi prejavmi intolerancie a rasizmu v spoločnosti ako celku. Rovnako vyjadrenia o nebezpečenstve, ktoré predstavuje skupina islamských imigrantov podnecujúce nenávisť k skupine ľudí vymedzenej na základe viery a náboženstva nemožno považovať v kontexte aktuálneho spoločenského diania za nízkej závažnosti. Verejné vysielanie takýchto obsahov v čase utečeneckej krízy a zvýšenej migrácie spoločnosti nesporne vedie k nárastu intolerancie, vyčleňovaniu spoločnosti a k rozmachu xenofóbie, ktoré sú neželanými spoločenskými atribútmi.

Závažnosť konania vysielateľa je zvýraznená charakterom a silou médií, ktoré nielenže sprostredkovaním informácií ponúkajú recipientovi možnosť získavať obraz o sociálnom prostredí, ale ho určitým spôsobom aj formujú tým, že nastoľujú nejaké témy a ovplyvňujú spôsob ich spracovávaní recipientmi. Hostom posudzovaného vydania programu *Debata na telefón* bol poslanec

NR SR. Možný vplyv názorov politického predstaviteľa na tak podstatné otázky a vyslovenie nebezpečenstva je o to vážnejší, keďže u takejto osoby je odôvodnený predpoklad, že disponuje relevantnými informáciami o aktuálnych spoločenských témach. Vyjadrenia upozorňujúce na nebezpečenstvo nesporne vedú k vyvolaniu strachu, a tým i k nepriamemu podnecovaniu nenávisti, čo bolo umocnené skutočnosťou, že moderátor do takýchto vyjadrení nezasahoval, a tak bol M. Mazurekovi poskytnutý neobmedzený priestor na prezentovanie svojich kontroverzných a vyhranených názorov, k čomu sa neskôr pridali aj poslucháči prostredníctvom telefonátov, SMS správ a e-mailov.

Výroky a tvrdenia, ktorými prišlo k porušeniu zákazov podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. predstavovali frekventovanú i podstatnú obsahovú zložku posudzovaného programu, z jeho celkového trvania cca 90 minút, a nemožno ich považovať za zanedbateľné. Vzhľadom na uvedené dospela Rada k záveru, že hoci je legitímne vysloviť názor k spoločensky relevantným témam, je potrebné tak robiť v súlade so zákonmi a nezasahovaním do iných práv a slobôd. Šírenie nenávistných prejavov namierených voči etnickej menšine a náboženskej skupine nepochybne prispieva k protirómskym náladám a k zvyšovaniu etnického/národnostného napätia a rovnako k strachu, a tým k netolerovaniu príslušníkov iných etnických skupín a náboženstva. Skutočný význam protizákonného postupu vysielateľa a reálny dopad na spoločenské dianie je tak možné považovať za značne závažný. Na základe uvedených dôvodov Rada konštatovala, že závažnosť predmetného správneho deliktu je, pokiaľ ide o konkrétne určenie výšky pokuty, taká vysoká, aby musela pristúpiť k uloženiu pokuty v strednej hranici zákonom stanoveného rozsahu určeného pre porušenie predmetnej povinnosti.

miera zavinenia – účastník konania je za porušenie predmetného ustanovenia zodpovedný bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt), podstatné je len to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie.

rozsah a dosah vysielania – účastník konania je na základe licencie č. R/115 regionálnym vysielateľom. Táto skutočnosť vyjadruje podľa § 3 písm. r) zákona č. 308/2000 Z. z. percentuálne pokrytie vysielania účastníka konania, a teda vyjadruje, koľko potenciálnych recipientov je spôsobilých vnímať prípadné porušenie povinností ustanovených v zákone č. 308/2000 Z. z., v tomto prípade regionálne vysielanie je vysielanie, ktoré pokrýva územie väčšie, ako je katastrálne územie obce, a ktoré môže prijímať menej ako 30 % obyvateľov,

trvanie a následky porušenia povinnosti – v danom prípade sa nejedná o trvajúci správny delikt, nakoľko k jeho spáchaniu došlo odvysielaním programu *Debata na telefón* dňa 2. 10. 2016 v čase o cca 9:34 hod. Následkom tohto konania je zmarenie účelu ustanovení § 19 piatej časti zákona č. 308/2000 Z. z.

Ďalšie kritérium pre určenie výšky pokuty v zmysle § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., ktorým je **spôsob porušenia povinnosti** účastníkom konania, je predmetom výroku tohto rozhodnutia, ako aj jeho samotného odôvodnenia. Spôsob, akým účastník konania porušil povinnosť ustanovenú § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. spočíva v tom, že dňa 2. 10. 2016 o cca 9:34 hod. odvysielal na rozhlasovej programovej službe Rádio Frontinus program *Debata na telefón*, v ktorom došlo v dôsledku stavania príslušníkov rómskeho etnika do kontrastu s majoritou a vyjadrení o ich neprispôsobivosti, sociálnych výhodách, násilí a vandalizme k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, v dôsledku vyjadrení o nebezpečenstve, ktoré predstavuje skupina islamských imigrantov k porušeniu zákazu skrytou formou podnecovať nenávisť na základe viery a náboženstva a v dôsledku explicitných urážlivých vyjadrení na adresu rómskeho etnika k porušeniu zákazu otvorenou formou znevažovať alebo hanobiť na základe príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

Zo skutkového stavu, ako aj z informácií, ktorými disponuje Rada, jednoznačne a preukázateľne nevyplýva, že pri naplnení skutkovej podstaty tohto správneho deliktu **došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia**, a teda uvedená skutočnosť v konečnom dôsledku nemala vplyv

na určenie výšky pokuty. Rada vzala do úvahy najmä fakt, že k samotnému porušeniu povinnosti došlo, ako aj fakt, že sa jednalo o prvé porušenie tejto povinnosti, jej závažnosť, trvanie, mieru zavinenia a rozsah a dosah vysielania účastníka konania.

Rada pri určovaní výšky pokuty nemohla prihliadnuť na **sankciu uloženú samoregulačným orgánom**, nakoľko samoregulačný orgán pôsobiaci pre túto oblasť neexistuje.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti a zákonom stanovený rozsah pre uloženie sankcie, z ktorého Rada vychádzala (od **497 eur** do **49 790 eur**) je sankcia vo výške **15 000 eur** plne odôvodnená a zodpovedá závažnosti prejednávanej veci.

Na základe vyššie uvedených skutočností Rada rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

* * *

P o u č e n i e :

Podľa § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. možno proti tomuto rozhodnutiu podať správnu žalobu podľa § 177 a nasl. Správneho súdneho poriadku na krajský súd v Bratislave v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

1x účastník konania: FRONTINUS s.r.o.

2x Rada pre vysielanie a retransmisiu

PhDr. Marta Danielová
predsedníčka Rady
pre vysielanie a retransmisiu

,